

AGENCJA
BADAŃ
MEDYCZNYCH

Umowa nr 2026/ABM/02/0000... - 00

na realizację i dofinansowanie Projektu

w Otwartym konkursie na niekomercyjne badania kliniczne (ABM/2026/2)

Niniejsza umowa na realizację i dofinansowanie, zwana dalej „Umową” lub “Umową o dofinansowanie” została zawarta pomiędzy:

Agencją Badań Medycznych z siedzibą w Warszawie, adres: ul. Chmielna 69, 00-801 Warszawa, REGON: 382836515, NIP: 525 278 39 49, działającą na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Agencji Badań Medycznych, zwaną dalej „Agencją” lub „ABM”,
reprezentowaną przez:

a

_____, z siedzibą w _____, adres: ul. _____, NIP _____, REGON _____, wpisanym/ą do rejestru przedsiębiorców/ rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej¹ Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w _____, ___ Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS: _____, o kapitale zakładowym w wysokości² _____ złotych, wpłaconym w całości/ w części, tj. _____³, zwaną/ym dalej „Liderem Konsorcjum”, reprezentowaną/ym przez:
_____, na podstawie _____
_____ (nazwa dokumentu upoważniającego do reprezentacji, data dokumentu)⁴,

i

_____, z siedzibą w _____, adres: ul. _____, wpisanym/ą do rejestru przedsiębiorców/ rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej⁵ Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego

¹ Należy wybrać właściwy rejestr.

² Dotyczy spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych.

³ Dotyczy tylko spółek akcyjnych.

⁴ Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Lidera Konsorcjum do działania w jego imieniu i na jego rzecz stanowi Załącznik nr 2 do Umowy.

⁵ Należy wybrać właściwy rejestr.

przez Sąd Rejonowy w _____, ___ Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS _____, NIP: _____, REGON: _____, o kapitale zakładowym w wysokości⁶ _____ złotych, wpłaconym w całości/ w części, tj. _____⁷

zwanym/ą dalej „**Konsorcjantem**”

i

[•] zwanym/ą dalej: „**Konsorcjantem**”⁸,

a łącznie „**Konsorcjantami**”.

będącymi Beneficjentem, realizującymi wspólnie Projekt, jako Konsorcjum reprezentowane przez Lidera Konsorcjum działającego na rzecz i w imieniu własnym oraz wyżej wymienionych Konsorcjantów na podstawie Umowy Konsorcjum (zwana dalej „**Umową Konsorcjum**”), która stanowi **Załącznik nr 6** do Umowy, zwanymi dalej łącznie „**Konsorcjum**”,

zwanymi dalej łącznie także „**Stronami**”, a osobno „**Stroną**”.

Strony oświadczają, że na dzień zawarcia Umowy nie uległy zmianie dane wskazane w komparycji oraz dane, które miałyby wpływ na ważność Umowy i są zgodne z dokumentami przedstawionymi na okoliczność jej zawarcia. Reprezentanci Stron na dzień zawierania niniejszej Umowy nie zostali odwołani, nie złożyli rezygnacji i są w pełni uprawnieni do jej zawarcia. Strony ponadto oświadczają, że zostały podjęte wszelkie uchwały lub inne akty wewnętrzne oraz uzyskane wymagane zgody korporacyjne, niezbędne do ważnego i skutecznego zawarcia niniejszej Umowy.

Ilekoć w Umowie pojęcia pisane są wielką literą mają znaczenie nadane im w Rozdziale 1 Regulaminu, chyba że w niniejszej Umowie wskazano inaczej.

Działając na podstawie:

- 1) art. 20 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Agencji Badań Medycznych (dalej „**Ustawa**”);
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej „**Ustawa o finansach publicznych**”).

– Strony uzgadniają co następuje:

⁶ Jeśli dotyczy.

⁷ Jeśli dotyczy.

⁸ Należy powielić i uzupełnić dane każdego Konsorcjanta.

§ 1.

Przedmiot Umowy

1. Umowa określa zasady udzielenia przez Agencję dofinansowania⁹ realizacji Projektu pn. oraz prawa i obowiązki Stron, związane z realizacją Projektu.
2. W ramach realizacji Projektu Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci zobowiązują się do przeprowadzenia Badań naukowych lub Prac rozwojowych, których efektem końcowym będzie przeprowadzenie Niekomercyjnego badania klinicznego w zakresie szczegółowo opisanym we Wniosku o dofinansowanie, stanowiącym Załącznik nr 3 do Umowy.
3. Szczegółowy podział zadań w Projekcie pomiędzy Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów został uregulowany w Umowie Konsorcjum, która stanowi Załącznik nr 6 do Umowy. Lider Konsorcjum zapewnia, że Umowa Konsorcjum zawiera postanowienia zapewniające prawidłową realizację Projektu przez Konsorcjanta/-ntów oraz wykonywanie przez nich wszelkich obowiązków, które są niezbędne do prawidłowej realizacji Umowy, a także jest zasadniczo zgodna ze Wzorem Umowy Konsorcjum, stanowiącym Załącznik nr 3 do Regulaminu.
4. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci zobowiązują się do realizacji pełnego zakresu rzeczowego Projektu zgodnie z Wnioskiem stanowiącym Załącznik nr 3 do Umowy.
5. Okres realizacji Projektu jest zgodny z okresem wskazanym we Wniosku.

§ 2.

Prawa i obowiązki Stron

1. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązują się do realizacji Projektu z należytą starannością i wykorzystania dofinansowania zgodnie z:
 - 1) Umową wraz z jej załącznikami, w szczególności z opisem zawartym we Wniosku;
 - 2) Regulaminem;
 - 3) obowiązującymi przepisami prawa krajowego i Unii Europejskiej, w szczególności zasadami polityk unijnych, w tym dotyczących konkurencji, zamówień publicznych, prawa pracy, finansów publicznych oraz zrównoważonego rozwoju i równych szans.
2. Lider Konsorcjum zobowiązuje się w szczególności:
 - 1) osiągnąć wraz z Konsorcjantem/-ntami założone cele Projektu i wskaźniki określone we Wniosku;
 - 2) zapewnić, że Badanie kliniczne realizowane w ramach niniejszej Umowy będzie przeprowadzone zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, zasadami

⁹ Wysokość środków finansowych przyznanych Liderowi Konsorcjum oraz za jego pośrednictwem Konsorcjantom ze środków publicznych na podstawie Umowy.

Dobrej Praktyki Klinicznej (GCP)¹⁰ oraz międzynarodowymi i krajowymi standardami bioetycznymi i kodeksami etyki zawodowej, w szczególności Deklaracją Helsińską Światowego Stowarzyszenia Lekarzy oraz Kodeksem Etyki Lekarskiej;

- 3) do realizacji pełnego zakresu rzeczowego Projektu zgodnie z Wnioskiem stanowiącym Załącznik nr 3 do Umowy wraz Konsorcjantem/-ntami;
 - 4) przekazywać Agencji Raporty sprawozdawcze okresowe oraz Raport sprawozdawczy końcowy zgodnie z Umową;
 - 5) udzielać Agencji oraz podmiotom upoważnionym przez Agencję wszelkich żądanych informacji lub dokumentów dotyczących realizacji Projektu i wydatkowania dofinansowania, a także wyników realizacji Projektu oraz ich wykorzystania, w trakcie realizacji Projektu oraz przez okres 5 lat od dnia zatwierdzenia Raportu sprawozdawczego końcowego;
 - 6) na mocy udzielonego pełnomocnictwa, reprezentować Konsorcjum we wszystkich sprawach związanych z wykonywaniem Umowy oraz udzielać Konsorcjantowi/-tom wszelkich informacji z tym związanych;
 - 7) pozyskać uprzednią zgodę Agencji wyrażoną w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) pod rygorem nieważności na wprowadzenie zmian w Projekcie, o których mowa w § 11 ust. 1, ust. 3 pkt 1) – 4), ust. 7;
 - 8) stosować minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z zakresem art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
 - 9) do zawarcia *Umowy o pobieraniu, przechowywaniu, zabezpieczeniu, przekazywaniu i udostępnianiu Materiału, w tym Materiału biologicznego do celów przyszłych badań naukowych lub badawczo – rozwojowych oraz Umowy powierzenia przetwarzania Danych osobowych*, zgodnej ze wzorem, stanowiącym Załącznik nr 4 do Regulaminu, w terminie wskazanym przez Agencję i przekazania podpisanej umowy do Agencji w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia¹¹;
 - 10) uzupełniać na bieżąco informacje nt. stopnia osiągnięcia wskaźników oraz uzyskania stosownych pozwoleń na realizację Badania w systemie „HERA” (Harmonogramy, Efekty, Realizacja, Alokacja), niezależnie od składanych Raportów sprawozdawczych okresowych.
3. Agencja zobowiązuje się udzielić Liderowi Konsorcjum oraz, za jego pośrednictwem, Konsorcjant/-ntom dofinansowanie w wysokości określonej w § 3 ust. 1 na realizację Projektu w zakresie określonym we Wniosku na warunkach określonych w Umowie.
 4. Dofinansowanie Projektu jest przeznaczone na przeprowadzenie Badań naukowych lub Prac rozwojowych, których efektem końcowym będzie przeprowadzenie Niekommercyjnego Badania

¹⁰ Jeśli dotyczy.

¹¹ Jeśli dotyczy.

klinicznego w zakresie opisanym w § 1 ust. 2 i udzielane jest w wysokości wskazanej we Wniosku nie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci oświadczają, że realizują Projekt w ramach działalności niegospodarczej w zakresie objętym finansowaniem udzielanym przez Agencję.

5. Strony zgodnie potwierdzają, że zakwalifikowanie Projektu do dofinansowania nie jest równoznaczne z uznaniem za kwalifikowalne wszystkich wydatków poniesionych podczas jego realizacji.
6. Strony zgodnie potwierdzają, że Agencja nie ponosi odpowiedzialności wobec Konsorcjanta/-ntów za niedopełnienie przez Lidera Konsorcjum obowiązków wynikających z Umowy.
7. W związku z treścią ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego:
 - 1) Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci oświadczają, że nie są wymienieni w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącym środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i Rozporządzeniu Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających albo wpisani na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
 - 2) Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci oświadczają, że ich beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, nie jest osoba wymieniona w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącym środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i Rozporządzeniu Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających albo wpisana na listę lub będąca takim beneficjentem rzeczywistym od dnia 24 lutego 2022 r., o ile została wpisana na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
 - 3) Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci oświadczają, że ich jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie jest podmiot wymieniony w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącym środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi

i Rozporządzeniu Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających albo wpisany na listę lub będący taką jednostką dominującą od dnia 24 lutego 2022 r., o ile został wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka.

8. W przypadku skorzystania przez Konsorcjum podczas realizacji Projektu z systemu Polskiej Sieci Badań Klinicznych (PSBK), modułu eCRF ABM (Elektronicznej Karty Obserwacji Klinicznej), Lider Konsorcjum i Konsorcjant/ każdy z Konsorcjantów korzystający z systemu PSBK, modułu eCRF ABM zobowiązani są do zawarcia z Agencją umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, której wzór stanowi Załącznik nr 9 do Umowy.
9. W przypadku skorzystania przez Konsorcjum z systemu eCRF, Agencja udostępni Liderowi Konsorcjum i Konsorcjant/-ntom eCRF ABM w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania prawidłowo wypełnionego „Formularza danych eCRF ABM” stanowiącego Załącznik nr 10 do Umowy.

§ 3.

Wysokość dofinansowania

1. Na warunkach określonych niniejszą Umową Agencja przyznaje dofinansowanie na realizację Projektu w kwocie zł (słownie: złotych).2. Kwota przyznanego dofinansowania, o której mowa w ust. 1 uwzględnia możliwość do uzyskania premię motywacyjną ABM w wysokości zł (słownie: złotych).3. Dofinansowanie będzie przekazane na wskazany przez Lidera Konsorcjum rachunek bankowy o nr prowadzony przez Bank Rachunek ten musi być oprocentowany.4. Odsetki uzyskane z oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 3, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Agencji zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 11 niniejszej Umowy.
5. Wypłata premii wskazanej w ust. 2 jest uzależniona od spełnienia warunków określonych w Regulaminie i od osiągnięcia Kamieni milowych wskazanych we Wniosku w pierwotnie założonych terminach. Wysokość transz premii oraz warunki jej przyznania określone zostały w Regulaminie. Warunki i tryb przekazywania premii zostały wskazane w § 4 ust. 7 i 8 Umowy.
 6. Wartość dofinansowania wskazana w ust. 1 może ulec pomniejszeniu o kwotę niewypłaconej premii, co wymaga aneksowania Umowy w zakresie przyznanego dofinansowania.
 7. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązani są do założenia wyodrębnionych rachunków bankowych do realizacji Projektu. Płatności z wyodrębnionego rachunku bankowego do obsługi Projektu mogą być dokonywane wyłącznie na wydatki kwalifikowalne w ramach Projektu.

8. W przypadku, gdy Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci prowadzą również działalność gospodarczą, zobowiązani są zapewnić rozdzielenie kosztów, finansowania i przychodów związanych z taką działalnością gospodarczą od kosztów i finansowania dofinansowanego Projektu, w celu uniknięcia subsydiowania skróśnego działalności gospodarczej.
9. Strony zgodnie potwierdzają, iż wydatki poniesione przez Konsorcjum wykraczające poza całkowitą kwotę dofinansowania, o której mowa w ust. 1 są ponoszone z własnych środków finansowych przez Konsorcjum i są wydatkami niekwalifikowalnymi.
10. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są zobowiązani do zapewnienia sfinansowania we własnym zakresie kosztów niekwalifikowalnych niezbędnych dla realizacji Projektu, a także wydatków uznanych za niekwalifikowalne w związku z nadzorem sprawowanym przez ABM na podstawie art. 22 Ustawy.
11. Nie jest dopuszczalne wzajemne zlecenie sobie nawzajem zakupu towarów lub usług przez Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-tów. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której zachodzi konflikt interesów pomiędzy Liderem Konsorcjum a Konsorcjantem/-tami. Przez konflikt interesów rozumie się sytuację, gdy dwa podmioty związane umową będzie reprezentowała ta sama osoba i w ramach tej umowy będzie dokonywała czynności prawnych i faktycznych związanych z wykonywaniem takiej umowy.
12. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci oświadczają, iż wydatki, które będą musiały być ponoszone, będą dokonywane w sposób zgodny z zasadami racjonalnej gospodarki finansowej, w szczególności najkorzystniejszej relacji nakładów do rezultatów.
13. Niedopuszczalne w Projekcie jest podwójne finansowanie wydatków, przez które rozumie się zaliczenie do wydatków kwalifikowalnych wydatków objętych wsparciem z innych środków publicznych (krajowych lub zagranicznych) niż przyznane w Umowie.

§ 4.

Tryb, forma i warunki przekazywania dofinansowania

1. Dofinansowanie przekazywane jest w formie zaliczki albo refundacji¹², wypłacanej w transzach do wysokości określonej w § 3 Umowy. Wypłata pierwszej transzy dofinansowania następuje w formie zaliczki w wysokości określonej w Harmonogramie płatności.
2. Pierwsza zaliczka w ramach dofinansowania na realizację Projektu wypłacana jest Liderowi Konsorcjum w terminie 14 dni po zawarciu Umowy, a w przypadku rozpoczęcia realizacji Projektu po dacie zawarcia Umowy, wypłata zaliczki następuje w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia realizacji Projektu, z zastrzeżeniem § 5 ust. 3 i ust. 10 Umowy.

¹² Jeśli dotyczy.

3. W przypadku rozliczenia wydatków w formie refundacji¹³, warunkiem wypłaty dofinansowania jest zatwierdzenie przez Agencję poniesionych przez Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem oraz zweryfikowaniu przez Agencję zasadności kontynuowania Projektu, w oparciu, m.in. o dotychczasowe postępy prac mających na celu realizację Projektu wykazane w Raporcie.
4. Lider Konsorcjum przekazuje właściwym Konsorcjantom środki finansowe, w kwotach zapewniających właściwą realizację Projektu i płynność finansową w Projekcie.
5. Wypłata zaliczki lub refundacji¹⁴ nie oznacza zatwierdzenia poniesionych wydatków.
6. W przypadku zmiany w zakresie wnioskowanych zaliczek lub refundacji¹⁵ Lider Konsorcjum zobowiązany jest do złożenia skorygowanego Harmonogramu płatności. W przypadku niezłożenia skorygowanego Harmonogramu płatności, wypłata środków na dany rok następuje zgodnie z dotychczasowym Harmonogramem płatności, z uwzględnieniem ust. 13. Nie wpływa to na zmianę zakresu rzeczowego Projektu. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązani są pokryć z własnych środków wydatki przewyższające kwotę dofinansowania wypłaconą zgodnie z dotychczasowym Harmonogramem płatności.
7. Lider Konsorcjum, w przypadku niewypłacenia całości lub części premii wskazanej w § 3 ust. 2 i 5 Umowy, nie może wykorzystać środków na inne zadania wskazane w Projekcie, środki te pomniejszają kwotę dofinansowania, zgodnie z § 3 ust. 6 Umowy.
8. Premia motywacyjna wypłacana jest w trzech częściach na warunkach i wysokości wskazanej w Regulaminie Konkursu. Konsorcjum nie może sobie rościć praw do wypłaty premii jeśli nie spełni warunków jej uzyskania i terminów określonych w Załączniku nr 3 do Umowy (pierwotnej wersji Wniosku).
9. Zmiana numeru rachunku bankowego służącego do przekazania dofinansowania nie wymaga zmiany Umowy w formie aneksu. W przypadku konieczności zmiany numeru rachunku bankowego, Lider Konsorcjum zobowiązany jest niezwłocznie przekazać Agencji informację o takiej zmianie w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym), najpóźniej w dniu złożenia Raportu sprawozdawczego okresowego składanego bezpośrednio po dacie zmiany rachunku bankowego. Nie jest możliwa zmiana rachunku bankowego na rachunek nieoprocentowany.
10. W przypadku dokonania płatności przez Agencję na rachunek bankowy o błędnym numerze na skutek niedopełnienia przez Lidera Konsorcjum obowiązku, o którym mowa w ust. 9, koszty związane z ponownym dokonaniem przelewu oraz wszelkie konsekwencje dochodzenia środków stanowiących bezpodstawne wzbogacenie podmiotu trzeciego, w tym konsekwencje ich utraty przez Agencję obciążają w całości Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci

¹³ Jeśli dotyczy.

¹⁴ Jeśli dotyczy.

¹⁵ Jeśli dotyczy.

odpowiadają z bezpodstawnie wzbogaconym podmiotem trzecim solidarnie i na żądanie Agencji zobowiązani są zwrócić jej pełną kwotę środków finansowych przelanych na błędny numer rachunku bankowego. W momencie dokonania zwrotu wszelkich środków przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów na rzecz Agencji, Agencja oświadcza, iż przekazuje Liderowi Konsorcjum lub Konsorcjantowi/-ntom tytuł do regresowych roszczeń finansowych względem podmiotu bezpodstawnie wzbogaconego.

11. Suma odsetek bankowych uzyskanych od kwoty dofinansowania przekazanego na realizację Projektu wykazywana jest przez Lidera Konsorcjum w Raportach sprawozdawczych okresowych i zwracana jest na rachunek bankowy Agencji, w terminie wskazanym przez Agencję.
12. Niewykorzystana przez Konsorcjum część dofinansowania, po zakończeniu realizacji Projektu, wraz z sumą niezwróconych odsetek, o których mowa w ust. 11, podlega zwrotowi na rachunek bankowy Agencji w terminie do 30 dni od daty Zakończenia realizacji Projektu określonej we Wniosku.
13. Wypłata dofinansowania, o którym mowa w § 3, jest uzależniona od dostępności środków finansowych, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3 Ustawy.
14. Harmonogram płatności zawiera prognozowane kwoty i terminy wypłaty zaliczki lub refundacji¹⁶, których wypłata jest warunkowana dostępnością środków, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3 Ustawy w danym roku budżetowym. W przypadku braku dostępności ww. środków Lidera Konsorcjum, na wezwanie Agencji jest zobowiązany do złożenia skorygowanego Harmonogramu płatności, uwzględniającego bieżące możliwości finansowe Agencji.
15. Otrzymane środki finansowe niewykorzystane w danym roku budżetowym mogą być wykorzystane w kolejnym roku budżetowym realizacji Projektu bez konieczności zmiany Umowy.
16. Zwrot niewykorzystanej części dofinansowania po terminie wskazanym w ust. 12 skutkuje zwrotem tych środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia następnego po upływie terminu wskazanego w ust. 12 do dnia ich zwrotu.

§ 5.

Zabezpieczenie Umowy

1. Z zastrzeżeniem § 5 ust. 10 Umowy, Lider Konsorcjum ustanawia na okres realizacji Projektu oraz na okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu (również w przypadku rozwiązania Umowy, wypowiedzenia jej lub odstąpienia od niej, w całości lub w części), zabezpieczenie należytego wykonania obowiązku zapłaty wszelkich kwot pieniężnych wynikających z Umowy lub z nią związanych do 110% kwoty przyznanego dofinansowania w formie według wyboru Lidera Konsorcjum:

¹⁶ Jeśli dotyczy.

- 1) oświadczenia Lidera Konsorcjum o poddaniu się rygorowi natychmiastowej egzekucji w stosunku do Agencji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – *Kodeks postępowania cywilnego*, na podstawie którego wyżej wskazane podmioty (każdy z osobna) poddadzą się egzekucji z całego swojego majątku do maksymalnej kwoty _____ zł (słownie: _____ złotych)¹⁷, a Agencja będzie uprawniona do wystąpienia z wnioskiem o nadanie oświadczeniu klauzuli wykonalności jednokrotnie lub wielokrotnie, co do każdorazowego naruszenia obowiązku zapłaty przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów wszelkich kwot pieniężnych wynikających z Umowy lub z nią związanych wraz z wszelkimi udokumentowanymi kosztami, opłatami i wydatkami, w tym poniesionymi w związku z dochodzeniem którejkolwiek z wyżej wymienionych kwot od Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów w terminie do dnia¹⁸. Zabezpieczenie zostanie ustanowione w formie aktu notarialnego, według wzoru zasadniczo zgodnego z Załącznikiem nr 7 do Umowy, albo
 - 2) weksla *in blanco* Lidera Konsorcjum, opatrzonego klauzulą „nie na zlecenie” z podpisem notarialnie poświadczonym, wraz z deklaracją wekslową z podpisem notarialnie poświadczonym, z którego będzie wynikało uprawnienie do uzupełnienia weksla do sumy 110% kwoty przyznanego dofinansowania, według wzoru zasadniczo zgodnego z Załącznikiem nr 8 do Umowy.
2. Z zastrzeżeniem § 5 ust. 10 Umowy, Lider Konsorcjum zobowiązany jest do złożenia w Agencji oryginałów prawidłowo wystawionych zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zawarcia Umowy. W sytuacji złożenia przez Lidera Konsorcjum zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1 wadliwych w formie lub w treści, Agencja wzywa Lidera Konsorcjum do korekty dokumentów zabezpieczenia i przedstawienia prawidłowo wystawionego zabezpieczenia w określonym przez Agencję terminie, nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem nastąpienia skutku wskazanego w § 14 ust. 7 pkt 20.
 3. Strony zgodnie potwierdzają, że pierwsza zaliczka w ramach dofinansowania, o której mowa w § 4 ust. 2 Umowy zostanie wypłacona nie wcześniej niż po ustanowieniu i przekazaniu przez Lidera Konsorcjum, prawidłowego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy w jednej z form, o których mowa w ust. 1.
 4. Niezależnie od postanowień ust. 1 - 3, Agencja może, w razie powzięcia wątpliwości co do prawidłowej realizacji Umowy lub po przeprowadzonej analizie, żądać od Lidera Konsorcjum ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia wykonania Umowy w wysokości i formie, o której mowa w ust. 5, we wskazanym przez Agencję terminie, nie krótszym niż 14 dni. Żądanie, o którym mowa powyżej może zostać poprzedzone wezwaniem Lidera Konsorcjum we wskazanym przez Agencję terminie do przedstawienia dokumentów, informacji potwierdzających jego/ich sytuację finansową

¹⁷ Kwota dofinansowania powiększona o 10% tytułem odsetek oraz kosztów, wydatków i opłat, o których mowa w § 15 ust. 4.

¹⁸ Okres realizacji Projektu i 5 lat od dnia jego zakończenia.

w szczególności: bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania finansowego, zaświadczenia z Urzędu Skarbowego i ZUS o niezaleganiu w zapłacie podatków i składek, informacji o stanie środków pieniężnych na rachunkach bankowych i innych z ostatnich 3 lat, w zależności od planowanej formy ustanowienia zabezpieczenia dodatkowego.

5. Dodatkowe zabezpieczenie wykonania Umowy, o którym mowa w ust. 4 ustanawiane jest przez Lidera Konsorcjum z uwzględnieniem wskazanych przez Agencję wymogów jakie powinno spełniać zabezpieczenie oraz we wskazanej przez Agencję wysokości i formie, nie wyższej niż do maksymalnej wartości udzielonego dofinansowania powiększonej o 10% tytułem odsetek oraz kosztów, wydatków i opłat, o których mowa w § 15 ust. 4, w szczególności:
 - 1) gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej, lub
 - 2) poręczenia bankowego, lub
 - 3) poręczenia według prawa cywilnego wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji złożonym w trybie art. 777 ust. 1 pkt 5 KPC, lub
 - 4) poręczenia wekslowego, lub
 - 5) hipoteki (opcjonalnie wraz z cesją praw z ubezpieczenia), lub
 - 6) zastawu zwykłego lub rejestrowego wraz z cesją praw z ubezpieczenia, lub
 - 7) przewłaszczenia na zabezpieczenie wraz z cesją praw z ubezpieczenia, lub
 - 8) blokady środków pieniężnych na rachunku bankowym.
6. Ocena skuteczności i prawidłowości ustanowionego dodatkowego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 4 - 5 zależeć będzie od uznania Agencji. W sytuacji złożenia przez Lidera Konsorcjum wadliwego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 4, Agencja wzywa Lidera Konsorcjum do korekty dokumentów zabezpieczenia i przedstawienia prawidłowo wystawionego zabezpieczenia w określonym przez Agencję terminie, nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem nastąpienia skutku wskazanego w § 14 ust. 7 pkt 20 Umowy.
7. Agencja zastrzega sobie możliwość dochodzenia wszelkich kwot pieniężnych wynikających z Umowy lub z nią związanych z danej formy zabezpieczenia jednokrotnie lub wielokrotnie do maksymalnej kwoty odpowiadającej kwocie dofinansowania, powiększonej o 10% tytułem odsetek oraz kosztów, wydatków i opłat, o których mowa w § 15 ust. 4 Umowy.
8. Brak zapłaty w terminie którejkolwiek kwoty wynikającej lub związanej z Umową stanowi samoistną przesłankę możliwości skorzystania przez Agencję z zabezpieczenia.
9. Wszelkie czynności związane z zabezpieczeniem regulują odrębne przepisy, właściwe dla danej formy zabezpieczenia.
10. Strony zgodnie oświadczają, że obowiązek ustanowienia zabezpieczenia należytego wykonania obowiązku zapłaty wszelkich kwot pieniężnych wynikających z Umowy lub z nią związanych,

o którym mowa w § 5 ust. 1 Umowy, nie dotyczy Lidera Konsorcjum Projektu, w którym zarówno Lider Konsorcjum, jak i Konsorcjant/wszyscy Konsorcjanci są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, instytutami badawczymi w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych lub instytutami działającymi w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

§ 6.

Nadzór nad realizacją Projektu

1. Nadzór Agencji nad realizacją Projektu obejmuje:
 - 1) ocenę Raportów sprawozdawczych okresowych i Raportu sprawozdawczego końcowego;
 - 2) kontrolę u Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów lub innego podmiotu wykonującego Projekt¹⁹;
 - 3) uprawnienie Prezesa Agencji do odpowiednio wstrzymania, przerwania lub zakończenia finansowania Projektu w przypadkach, o których mowa odpowiednio w art. 22 pkt 3) – 5) Ustawy.
2. Ze względu na obowiązek ewaluacji określony w art. 23 Ustawy, Agencja lub upoważniony podmiot będzie zwracać się do Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów o współpracę w procesie ewaluacji, w szczególności o udział w ankietach, wywiadach oraz udostępnianie informacji lub też podjęcie określonych działań we współpracy z Agencją na potrzeby ewaluacji. Konsorcjum nie może odmówić udostępnienia informacji niezbędnych do realizacji tego obowiązku.
3. Strony zgodnie potwierdzają, że Liderowi Konsorcjum, jak również żadnemu z Konsorcjantów nie przysługują żadne roszczenia w związku z realizacją przez Agencję uprawnień, o których mowa w niniejszym paragrafie.
4. Agencja lub upoważniony podmiot może zwracać się do Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów o przekazywanie dokumentów lub analiz po zakończeniu Projektu w celu nadzoru naukowego do 5 lat od dnia zatwierdzenia Raportu sprawozdawczego końcowego.

§ 7.

Wydatki kwalifikowalne

1. Wydatki ponoszone w związku z realizacją Projektu kwalifikują się do objęcia dofinansowaniem w przypadku łącznego spełniania następujących warunków:

¹⁹ Postanowienia § 6 ust. 1 pkt 2 mają zastosowanie zarówno w odniesieniu do Lidera Konsorcjum, Konsorcjanta/-ntów jak i do Podwykonawców, z którymi Lider Konsorcjum czy też Konsorcjant zawarł umowę. W odniesieniu do powyższego należy mieć na uwadze, że kontrola może zostać przeprowadzona zarówno w siedzibie Lidera Konsorcjum, w siedzibie Konsorcjanta (partnera Projektu), jak i w miejscu realizacji Projektu, tj. w siedzibie Podwykonawcy/ośrodka, w którym prowadzone jest Badanie kliniczne.

- 1) są niezbędne do zrealizowania celów i Wskaźników Projektu oraz zostały poniesione w związku z realizacją Projektu;
 - 2) są zgodne z Umową oraz Wnioskiem;
 - 3) są księgowane i udokumentowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w szczególności ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz polityką rachunkowości stosowaną u Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ów;
 - 4) zostały faktycznie poniesione w znaczeniu kasowym w okresie realizacji Projektu wskazanym w § 1 ust. 5, z wyłączeniem kosztów pośrednich oraz kosztów amortyzacji, a także rozliczeń dokonywanych na podstawie noty księgowej oraz potrąceń występujących, gdy dwie strony są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami;
 - 5) zostały poniesione w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
 - 6) zostały poniesione zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: „**ustawa PZP**”) (jeśli ma zastosowanie), wymaganiami Umowy i Regulaminu.
2. Dowodem poniesienia kosztu jest wystawiona i zapłacona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej. Decydująca w przypadku kwalifikacji kosztu pod względem terminów jest data zapłaty. W toku rozliczania Projektu Agencja może wystąpić o przesłanie wszystkich lub wybranych dokumentów źródłowych, w tym ich oryginałów w celu potwierdzenia prawidłowości poniesionego i przedstawionego do rozliczenia kosztu. W przypadku faktur w systemie KSeF wymagane jest podanie informacji pozwalających na dostęp do faktury ustrukturyzowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur.
 3. Wszystkie wydatki kwalifikowalne muszą być ponoszone z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji, jawności i przejrzystości oraz przy braku konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywizmu w związku z wykonaniem Umowy.
 4. Naliczony podatek od towarów i usług (VAT) może być wydatkiem kwalifikowalnym, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami, Liderowi Konsorcjum lub Konsorcjantowi/-ntom nie przysługuje prawo do jego zwrotu lub odliczenia oraz jeśli podatek ten został naliczony w związku z poniesionymi wydatkami kwalifikowalnymi.
 5. Dofinansowanie wydatkowane na cele inne niż określone w Umowie spowoduje uznanie takich wydatków za niekwalifikowalne. W przypadku naruszenia zdania pierwszego, stosuje się § 15.
 6. Do wydatków kwalifikowalnych zalicza się wydatki poniesione na wypełnienie obowiązków informacyjnych, o których mowa w § 10.
 7. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci zobowiązani są do posiadania oryginałów dokumentów potwierdzających wydatki poniesione w związku z realizacją Projektu. Dokumenty powinny być sporządzone i przechowywane zgodnie z przepisami prawa. Oryginał dokumentu księgowego musi

być **prawidłowo opisany**, tak aby możliwe było powiązanie go z wydatkiem poniesionym w celu realizacji Projektu. Opis ten powinien zawierać co najmniej następujące informacje:

- 1) numer Umowy;
- 2) datę wystawienia dokumentu;
- 3) kategorię kosztu;
- 4) numer zadania realizowanego w Projekcie i numer pozycji budżetowej;
- 5) kwotę wydatków kwalifikowalnych, w tym kwotę podatku od towarów i usług.

Dla faktur ustrukturyzowanych, których oryginał jest umieszczony w KSeF, opis musi zawierać dodatkowo numer faktury w KSeF oraz zostać sporządzony i powiązany z fakturą w stosowanym u Lidera Konsorcjum oraz Konsorcjanta/-ntów systemie finansowo-księgowym lub ERP lub systemie do zarządzania dokumentacją (np. EZD RP, EZD PUW) – w zależności od przyjętego u Lidera Konsorcjum oraz Konsorcjanta/-ntów systemu obiegu faktur. Opis w systemie musi zostać sporządzony z zachowaniem treści opisu obowiązującej dla dokumentu w formie papierowej oraz wygenerowany/wydrukowany i zaakceptowany/podpisany przez osoby zatwierdzające opis.

8. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci są zobowiązani do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków Projektu w sposób przejrzysty i rzetelny tak, aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z Projektem, z wyłączeniem kosztów pośrednich.
9. Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci, którzy nie są zobowiązani do prowadzenia jakiejkolwiek ewidencji księgowej na podstawie obowiązujących przepisów, na potrzeby realizacji Projektu ma obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dokumentów dotyczących wydatków związanych z realizacją Projektu.

§ 8.

Konkurencyjność wydatków

1. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są zobowiązani do dokonywania wydatków związanych z Projektem w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - 1) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
 - 2) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
 - 3) jawności, przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania Podwykonawców, proporcjonalności oraz przy braku konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywizmu w związku z wykonywaniem Umowy, co Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są zobowiązani należycie udokumentować;
 - 4) gwarantujących, że Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci nie mogą zlecać sobie nawzajem, w ramach realizacji Umowy, realizacji usług lub dostaw.
2. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci udzielają zamówień w następujący sposób:

- 1) zgodnie z ustawą PZP – o ile są zobowiązani do stosowania ustawy PZP;
 - 2) dla zamówień poniżej progów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy PZP oraz dla innych zamówień, wobec których wyłączone jest stosowanie ustawy PZP, jak i w przypadku, gdy Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci nie są zobowiązani do stosowania ustawy PZP – stosują regulacje wewnętrzne, o ile zapewniają one co najmniej spełnienie warunków określonych Regulaminem Konkursu i Umową. W przypadku braku regulacji wewnętrznych lub w przypadku, gdy regulacje wewnętrzne nie przewidują stosowania konkurencyjnych trybów wyboru Podwykonawcy lub nie zapewniają co najmniej spełnienia warunków określonych Regulaminem Konkursu i Umową, dla zamówień o wartości równej lub większej niż 80 000,00 zł netto (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych 00/100), Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci zobowiązani są do przeprowadzenia rozeznania rynku.
3. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci, w ramach procedury rozeznania rynku, o której mowa w ust. 2 pkt 2, są zobowiązani w szczególności do:
- 1) upubliczniania zapytania ofertowego co najmniej na stronie internetowej Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów, oraz skierowania zapytania ofertowego do co najmniej 3 potencjalnych Podwykonawców. Minimalny termin na składanie ofert nie może być krótszy niż 7 dni od upublicznienia zapytania na stronie internetowej lub wysłania go do Podwykonawców. W przypadku, gdy na rynku nie istnieje trzech potencjalnych Podwykonawców Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci zobowiązani są do przedstawienia uzasadnienia ze wskazaniem na obiektywne przesłanki potwierdzające ten fakt;
 - 2) dopuszcza się również pozyskanie ofert w formie cenników ze stron internetowych potencjalnych Podwykonawców. Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci zobowiązani są do pozyskania minimum 3 cenników.
4. Stosując procedurę rozeznania rynku, należy uwzględnić poniższe wymagania:
- 1) jedynym lub jednym z kryteriów oceny ofert musi być cena (koszt), tj. można stosować jedno lub wiele kryteriów oceny ofert, ale zawsze musi się znaleźć wśród nich cena (koszt).
 - 2) jeśli w postępowaniu nie zostanie złożona żadna oferta, Lider Konsorcjum lub Konsorcjant powinien powtórzyć postępowanie, a jeśli w jego wyniku również nie wpłynie żadna oferta, wybrać Podwykonawcę z „wolnej ręki” (dopuszczalne jest zawarcie umowy z „wolnej ręki” po pierwszym postępowaniu, ale wyłącznie w sytuacji kiedy np. czas potrzebny na ponowne przeprowadzenie postępowania miałby negatywne skutki dla Projektu, które powinny być opisane np. w formie notatki i znajdować się w dokumentacji postępowania, na wypadek jego kontroli). Zawarcie umowy „z wolnej ręki” w takiej sytuacji powinno być poprzedzone negocjacjami z kontrahentem.
5. Przeprowadzenie procedury rozeznania rynku, o której mowa w ust. 2 pkt 2 nie jest wymagane w przypadku, gdy spełnione są łącznie warunki:

- 1) zamówienie dotyczy usług badaczy i personelu medycznego (np. lekarze, lekarki, pielęgniarki, pielęgniarze, diagnostki laboratoryjni);
 - 2) usługa jest zlecana własnemu personelowi Lidera Konsorcjum, Konsorcjanta/-ntów (przez co rozumie się osoby związane z tymi podmiotami stosunkiem pracy, a także umowami cywilnoprawnymi, w tym umowami kontraktowymi), a przedmiot umowy nie dotyczy czynności rodzajowo tożsamy z tymi, które pracownik wykonuje na podstawie stosunku pracy z Liderem Konsorcjum lub Konsorcjantem/-ntami;
 - 3) koszt usługi nie jest wyższy od cen rynkowych i kosztów personelu stosowanego przez Lidera Konsorcjum, Konsorcjantów przy zaangażowaniu personelu przy czynnościach analogicznych do przedmiotu zamówienia.
6. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci ustalają wartość zamówienia z należytą starannością, biorąc pod uwagę łączne spełnienie następujących kryteriów:
- 1) usługi i dostawy są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie;
 - 2) możliwe jest udzielenie zamówienia publicznego w tym samym czasie;
 - 3) możliwe jest wykonanie zamówienia publicznego przez jednego Podwykonawcę.
7. Agencja jest uprawniona do występowania do Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów o udostępnianie informacji (dokumentów i wyjaśnień) potwierdzających zgodność realizacji Projektu z zasadami udzielania zamówień.
8. Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci mogą zawrzeć umowę z Podwykonawcą, będącym podmiotem powiązany w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) 2023/1803 z dnia 13 września 2023 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości po uzyskaniu zgody Agencji i pod warunkiem, że zawarcie umowy z podmiotem powiązany jest uzasadnione względami celowościowymi lub ekonomicznymi.
9. Wydatki dokonane z naruszeniem przepisów prawa lub zasad wskazanych w niniejszym paragrafie Agencja może uznać za wydatki niekwalifikowalne.

§ 9.

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Lider Konsorcjum składa do Agencji, za pomocą Systemu teleinformatycznego lub w inny sposób określony przez Prezesa Agencji, dokumenty umożliwiające monitorowanie, sprawozdawczość oraz weryfikację poprawnej realizacji Umowy (**Raporty**), w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego określonego w Harmonogramie płatności, a w przypadku Raportu sprawozdawczego końcowego w terminie określonym w ust. 3. Raport i Raport sprawozdawczy końcowy obejmują część merytoryczną i finansową zawierającą, m.in. zestawienie dokumentów księgowych dotyczących towarów lub usług nabytych w ramach Projektu.

2. Pierwszy Raport składany jest po 3 miesiącach od daty rozpoczęcia realizacji Projektu, wskazanej we Wniosku, a jeśli Umowa zostanie zawarta po tej dacie, od daty podpisania Umowy. Kolejne Raporty obejmują każdy kolejny okres nie dłuższy niż 6-miesięcy, aż do zakończenia realizacji Projektu.
3. Lider Konsorcjum przedkłada Agencji, w formie wskazanej przez Agencję, Raport za ostatni okres rozliczeniowy (Raport sprawozdawczy końcowy) wraz z rozliczeniem wydatków poniesionych w ramach nierozliczonych zaliczek lub refundacji²⁰, w terminie 90 dni od daty zakończenia realizacji Projektu wskazanej we Wniosku o dofinansowanie.
4. Lider Konsorcjum zobowiązany jest przekazać wskazane przez Agencję informacje, w tym na potrzeby ewaluacji, w szczególności, o których mowa w § 6 ust. 2 Umowy.
5. Lider Konsorcjum zawiadomiony przez Agencję o błędach lub brakach w złożonym Raporcie lub załącznikach, zobowiązany jest do ich usunięcia w terminie nie dłuższym niż 10 dni, licząc od dnia doręczenia zawiadomienia. W przypadku, gdy zakres żądanych wyjaśnień lub uzupełnień jest znaczny Agencja może – na uzasadniony wniosek Lidera Konsorcjum – przedłużyć termin określony w zdaniu poprzednim. W takim przypadku, termin weryfikacji Raportu przez Agencję określony w ust. 7 liczony jest od dnia dostarczenia poprawionego lub uzupełnionego Raportu. Nieusunięcie przez Lidera Konsorcjum błędów lub braków w Raporcie może skutkować jego odrzuceniem i wstrzymaniem wypłaty finansowania. Jeśli Lider Konsorcjum notorycznie powiela błędy w realizacji i rozliczeniu Projektu, Prezes może rozwiązać Umowę lub uznać część wydatków, w tym w szczególności tych związanych z zarządzaniem Projektem, za niekwalifikowalne.
6. Agencja może dokonywać w Raporcie uzupełnień lub poprawek o charakterze pisarskim lub rachunkowym, bez konieczności ich akceptacji przez Lidera Konsorcjum. Agencja informuje Lidera Konsorcjum o zakresie wprowadzonych poprawek i uzupełnień.
7. Agencja weryfikuje Raport w zakresie jego zgodności z Umową w terminie do 60 dni od dnia otrzymania poprawnego i kompletnego Raportu. Agencja może zlecić ekspertowi wewnętrznemu lub zewnętrznemu ocenę realizacji Projektu oraz dokumentacji przedstawionej przez Lidera Konsorcjum do rozliczenia Projektu, w celu uzyskania opinii eksperckiej. Agencja może wezwać Lidera Konsorcjum do przekazania dokumentów merytorycznych oraz księgowych w celu ich weryfikacji. W takim przypadku termin weryfikacji Raportu ulega wydłużeniu o okres niezbędny do uzyskania ww. dokumentów oraz opinii. Agencja zastrzega także możliwość wydłużenia czasu weryfikacji Raportu w przypadku przeprowadzanej kontroli w Projekcie (oczekiwanie na wynik kontroli).
8. Poszczególne wydatki rozliczane są w Raportach w ramach zadań i kategorii kosztów.
9. Postanowienia ust. 5 - 8 mają odpowiednio zastosowanie do Raportu sprawozdawczego końcowego.

²⁰ Jeśli dotyczy.

10. Lider Konsorcjum obowiązany jest w każdym roku realizacji Umowy, o ile ten obowiązek go dotyczy, przedłożyć Agencji kopię sprawozdania B+R²¹ za dany rok, niezwłocznie po jego złożeniu w Głównym Urzędzie Statystycznym. W przypadku, gdy sprawozdanie B+R zostało już złożone w Agencji w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego z innej umowy, Lider Konsorcjum obowiązany jest poinformować Agencję o złożeniu sprawozdania B+R i wskazania numeru Umowy, dla której złożono sprawozdanie.
11. Lider Konsorcjum zobowiązany jest do sporządzenia Raportu z Badania klinicznego (CSR). Na mocy art. 37 Rozporządzenia 536/2014 Lider Konsorcjum powinien dostosować sprawozdawczość z Badania klinicznego produktu leczniczego do wymagań Rozporządzenia 536/2014 i do wymagań CTIS tj. przedstawić streszczenie wyników badania klinicznego (zał. IV do Rozporządzenia) oraz streszczenie napisane w sposób zrozumiały dla osób nieposiadających wiedzy fachowej (zał. V do Rozporządzenia 536/2014).
12. Lider Konsorcjum jest zobowiązany przedłożyć Raport z Badania klinicznego do ABM niezwłocznie po przekazaniu do CTIS streszczeń, o których mowa w ust. 11.
13. Raport z Badania klinicznego powinien zawierać informacje dotyczące, m.in. celu i planu badania, opisu populacji, oceny skuteczności i profilu bezpieczeństwa technologii medycznej oraz zastosowanej metodologii badawczej. Wyniki badania i wnioski powinny być oparte o dane z analizy statystycznej. Lider Konsorcjum powinien przedstawić wielkość próby uwzględnionej w Projekcie w odniesieniu do zaplanowanej we Wniosku liczby pacjentów, analizę statystyczną (uwzględniając metodologię odnoszącą się do wielkości próby w analizie), wnioskowanie w odniesieniu do punktów końcowych badania oraz potencjalnych rekomendacji. Dodatkowo Lider Konsorcjum powinien przedstawić streszczenie napisane w sposób zrozumiały dla osób nieposiadających wiedzy fachowej. Zasadniczo w założeniach określających strukturę dokumentu przyjmuje się zasadę, tzw. piramidy informacji, co oznacza tworzenie następujących sekcji/modułów, zaczynając od: tytułu, streszczenia, tekstu, tabel, rycin i opisów przypadków, załączników. W przypadku załączników i wielkoformatowych zbiorów danych, należy podać szczegółowe odniesienie, umożliwiające sprawne odnalezienie informacji.
14. Lider Konsorcjum zobowiązany jest do szerokiego rozpowszechnienia uzyskanych w efekcie przeprowadzenia Projektu wyników badań poprzez opublikowanie na stronie internetowej wyników badań zawartych w streszczeniu napisanym w sposób zrozumiały dla osób nieposiadających wiedzy fachowej, w sposób zapewniający powszechny i bezpłatny dostęp do tych wyników. Lider Konsorcjum zapewnia dostępność opublikowanych na stronie internetowej wyników badań przez okres co najmniej 5 lat od daty zakończenia realizacji Projektu, przy uwzględnieniu wymogu wskazanego w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów

²¹ Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R), składane w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

lecniczych stosowanych u ludzi. Opublikowane wyniki badań zawierają informację o fakcie otrzymania dofinansowania na realizację Projektu od Agencji ze środków budżetu państwa.

15. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci nie są uprawnieni do sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (z wyjątkiem praw majątkowych do wyników Badań naukowych lub Prac rozwojowych będących rezultatem Projektu, z zastrzeżeniem § 16 ust. 4 Umowy) zakupionych lub wytworzonych ze środków stanowiących dofinansowanie przez okres 5 lat od zatwierdzenia Raportu sprawozdawczego końcowego. Naruszenie powyższego zobowiązania uprawniać będzie Agencję do naliczenia Liderowi Konsorcjum lub Konsorcjantowi/-om kary umownej w wysokości wartości zbytych przez Konsorcjum środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych (po cenach nabycia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych przez Konsorcjum). Za naruszenie powyższego zobowiązania nie będzie uważane nieodpłatne przekazanie przez Konsorcjum środków trwałych za uprzednią pisemną zgodą Agencji podmiotowi leczniczemu funkcjonującemu w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej.
16. Warunkiem rozliczenia Projektu jest przekazanie w Systemie teleinformatycznym (chyba, że Prezes ABM zadecyduje inaczej), Raportu sprawozdawczego końcowego w zakresie merytorycznym i finansowym oraz jego zatwierdzenie przez Agencję. Wszystkie wydatki muszą zostać poniesione w okresie realizacji Projektu wskazanym w § 1 ust. 5 Umowy.
17. Strony zgodnie potwierdzają, że akceptacja Raportu lub Raportu sprawozdawczego końcowego pozostaje bez wpływu na możliwość wystąpienia odmiennych ustaleń i wyników przeprowadzonych kontroli, o których mowa w § 12.

§ 10.

Informacja i promocja

1. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są zobowiązani do informowania opinii publicznej przez cały okres realizacji Projektu oraz przez okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu o fakcie otrzymania od Agencji dofinansowania na realizację Projektu ze środków budżetu państwa.
2. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązani są do podejmowania działań informacyjnych dotyczących Projektu zgodnie z przepisem art. 35a ust. 1 ustawy o finansach publicznych i przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych.
3. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci przy podejmowaniu działań informacyjnych używają wzorów tablic informacyjnych/plakatów informacyjnych, określonych w załączniku do rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku niewykonania przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów obowiązku określonego art. 35a. ust. 1 ustawy o finansach publicznych albo wykonania go niezgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 2, Agencja może naliczyć karę umowną w wysokości do 1% kwoty dofinansowania, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy za każdy miesiąc niewywiązywania się z tego obowiązku.
5. Na każdym etapie realizacji Projektu, Agencja może dokonać kontroli wypełniania przez Konsorcjum obowiązków informacyjnych. W przypadku, gdy realizacja obowiązków informacyjnych będzie odbiegać od standardów określonych w Umowie lub też zostanie całkowicie zaniechana, Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci mogą zostać wezwani do podjęcia stosownych działań naprawczych.
6. Niezależnie od obowiązku działań informacyjnych i promocyjnych wynikających z ust. 1-5, Lider Konsorcjum i Konsorcjant/ci zobowiązani są także do realizacji oraz publikacji materiałów audiowizualnych dotyczących Projektu na stronach internetowych Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/ów oraz na profilach Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/ów w internetowych serwisach społecznościowych. Materiały audiowizualne powinny spełniać wymogi rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2, a także obejmować co najmniej 2 filmy, w tym:
 - 1) film informujący o uzyskaniu dofinansowania od Agencji, który powinien zostać zrealizowany i opublikowany w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy;
 - 2) film prezentujący przebieg Projektu, który powinien zostać zrealizowany i opublikowany do dnia upływu terminu zakończenia Projektu.
7. Oprócz realizacji obowiązków wynikających z ww. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych, Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązani są do oznaczania naklejkami środków trwałych oraz wyposażenia, którego wartość przekracza 10 000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), finansowanych w ramach Projektu, podlegających wprowadzeniu do ewidencji środków trwałych i wyposażenia u Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów, według poniższych zasad:
 - 1) rozmiar i materiał naklejki powinien być dostosowany do środków trwałych i wyposażenia, na których zostaną one umieszczone w taki sposób, aby naklejki i umieszczone na niej znaki były odpowiednio czytelne i wyraźnie widoczne dla personelu oraz pacjentów;
 - 2) naklejka powinna mieć białe tło i zawierać logo albo sygnet Agencji (dostępny na stronie: <https://abm.gov.pl/pl/dla-beneficjenta/promocja/2183,Identyfikacja-wizualna.html>), a także napis w kolorze czarnym (czcionka Montserrat): „Sfinansowano/dofinansowano ze środków budżetu Państwa w ramach projektu nr/ABM/./.....”. Układ i proporcje elementów mogą być dowolne, pod warunkiem zachowania czytelności naklejki;

- 3) Naklejki muszą być umieszczone na środkach trwałych i wyposażeniu od dnia zakupu lub wprowadzenia do ewidencji składników majątku, do zakończenia okresu, o którym mowa w § 12 ust. 17.
8. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są zobowiązani do podania informacji o dofinansowaniu (pełnej nazwy Agencji oraz numeru Projektu) w publikacjach naukowych dotyczących dofinansowanego Badania klinicznego w sekcji "Źródła finansowania" (Funding) lub "Podziękowania" (Acknowledgements) lub tożsamy z powyższymi.

§ 11.

Zmiany Umowy i zmiany w Projekcie

1. Strony mogą dokonać zmiany Umowy wyłącznie zgodnymi oświadczeniami woli w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) pod rygorem nieważności, a dokonywanie zmian w Projekcie bez uprzedniej zgody Agencji wyrażonej w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym), pod rygorem nieważności jest niedopuszczalne i jest traktowane jako nienależyte wykonanie Umowy, z zastrzeżeniem § 4 ust. 9, § 18 ust. 5 i 6 oraz postanowień niniejszego paragrafu.
2. Lider Konsorcjum, z ważnych – z punktu widzenia wykonania Umowy – powodów może dokonać zmiany związanej z realizacją Projektu, włącznie z przesunięciem środków pomiędzy zadaniami, pod warunkiem wykazania w rozliczeniu Raportu, że zmiana taka była uzasadniona potrzebą zachowania wyższego poziomu jakości realizacji Projektu lub inną okolicznością, której wystąpienie skutkowałoby istotnym negatywnym wpływem na Projekt. Z zastrzeżeniem, że zmiana, o której mowa w zdaniu poprzedzającym nie może w zakresie finansowym przekraczać wysokości 10% wartości Projektu i nie może wpływać na ogólną kwotę dofinansowania Projektu, a także wymaga zgody Agencji. Do czasu uzyskania zgody Agencji Lider Konsorcjum ponosi wydatki na własne ryzyko. Jeżeli ostatecznie Agencja ustosunkuje się pozytywnie do wniosku Lidera Konsorcjum, wydatki mogą podlegać rozliczeniu w ramach Projektu. Jeżeli Agencja zakwestionuje wnioskowane zmiany, wydatki poniesione w ich wyniku zostają uznane za niekwalifikowalne.
3. Zmiana:
 - 1) Umowy Konsorcjum, z wyłączeniem zmiany w składzie Konsorcjum²² – nie wymaga zmiany Umowy w formie aneksu, lecz wymaga zgody Agencji w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym), pod rygorem nieważności;

²² Jeżeli zmiana w składzie Konsorcjum polega na powołaniu nowego Konsorcjanta jego wybór musi nastąpić w ramach otwartego naboru określonego w Regulaminie z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Agencja zastrzega sobie prawo do zgłaszania uwag lub propozycji zmian do warunków naboru Konsorcjanta w celu zapewnienia należytego wykonania Umowy o dofinansowanie. Stroną Konsorcjum nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

- 2) Harmonogramu płatności – nie wymaga zmiany Umowy w formie aneksu, lecz wymaga zgody Agencji i następuje poprzez akceptację zmiany w dedykowanym systemie do obsługi Harmonogramów płatności (HERA);
 - 3) Wniosku o dofinansowanie – jeżeli zakres zmian nie wpływa na zmianę postanowień Umowy - nie wymaga zmiany Umowy w formie aneksu, lecz wymaga zgody Agencji i następuje poprzez akceptację zmiany w Systemie teleinformatycznym ABM. Lider Konsorcjum przedkłada do Agencji (w formie pisma lub formularza zmian za pośrednictwem e-PUAP²³ lub e-Doręczenia²⁴) Wniosek ze zmianami, który następnie jest rozpatrywany przez Agencję. W przypadku akceptacji zmian Agencja informuje Lidera Konsorcjum w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) o akceptacji zmian. Jednocześnie zaktualizowany Wniosek o dofinansowanie jest akceptowany przez Agencję poprzez System teleinformatyczny ABM;
 - 4) osoby Głównego badacza – nie wymaga zmiany Umowy w formie aneksu, lecz wymaga zgody Agencji w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym), pod rygorem nieważności.
4. W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w Projekcie, które wymagają formy aneksu lub zgody Agencji, Lider Konsorcjum zobowiązany jest do przedłożenia Agencji wniosku o zaakceptowanie zmian wraz z przedstawieniem zakresu zmian i ich uzasadnieniem (jeżeli zmiany wprowadzane są z inicjatywy Lidera Konsorcjum), nie później niż 14 dni od dnia zaistnienia przyczyny uzasadniającej dokonanie zmiany.
 5. Agencja może żądać od Lidera Konsorcjum dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień do wniosku o zmianę w realizacji Projektu. Lider Konsorcjum zobowiązany jest do realizacji żądania w terminie wskazanym przez Agencję od otrzymania wezwania Agencji. W przypadku, gdy zakres żądanych wyjaśnień lub uzupełnień jest znaczny, Agencja może – na uzasadniony wniosek Lidera Konsorcjum – przedłużyć termin określony w zdaniu poprzednim.
 6. Nie uważa się za zmianę w Projekcie:
 - 1) modyfikacji wartości kwoty alokowanej na poszczególne zadanie do 10% wartości tego zadania, pod warunkiem, że modyfikacja ta nie wpływa na ogólną kwotę dofinansowania Projektu,
 - 2) modyfikacji czasu trwania poszczególnych zadań Projektu do 3 miesięcy, pod warunkiem, że modyfikacja ta nie wpływa na ogólny czas trwania Projektu,

²³ ePUAP może być stosowany wyłącznie pomocniczo – w przypadku braku możliwości korzystania przez Beneficjenta z adresu do doręczeń elektronicznych (ADE) w rozumieniu ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, z zastrzeżeniem, że pierwszeństwo stosowania ma publiczna usługa hybrydowa (PUH). Możliwość ta obowiązuje zgodnie z przepisami przejściowymi określonymi w ww. ustawie.

²⁴ Z zastrzeżeniem art. 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

- 3) przesunięcia środków do 10% między zadaniami, jeżeli nie wpływają na zakres rzeczowy Projektu,
 - 4) przesunięcia środków w obrębie zadań, bez zmiany ich kosztu ogólnego, jeżeli nie wpływają na zakres rzeczowy Projektu,
 - 5) zmianę formy zatrudnienia w ramach Projektu;
- które to, nie wymagają zgody Agencji.
7. W przypadku modyfikacji, o których mowa w ust. 6, Lider Konsorcjum zobowiązany jest do poinformowania Agencji o tej okoliczności w ramach najbliższego Raportu, przedstawiając stosowne uzasadnienie dla dokonanych zmian oraz do zmodyfikowania Wniosku o dofinansowanie w terminie określonym przez Agencję.
 8. Lider Konsorcjum jest zobowiązany informować Agencję o wszelkich zmianach w realizacji Projektu pod rygorem wstrzymania dofinansowania lub niekwalifikowania wydatków przez Agencję do czasu przekazania stosownych wyjaśnień w zakresie dokonanych zmian.
 9. Zmiana Załącznika nr 5 – Klauzula informacyjna, następuje w drodze jednostronnego powiadomienia Lidera Konsorcjum przez Agencję.
 10. Lider Konsorcjum informuje Agencję o wszystkich zmianach dotyczących Badania klinicznego w terminie 7 dni od ich wprowadzenia. Nie jest dopuszczalna zmiana, której rezultatem byłaby zmiana założeń części merytorycznej Wniosku o dofinansowanie.
 11. Lider Konsorcjum z zastrzeżeniem ust. 2 zd. 2 - 4 może wykazywać w Raportach zmienioną stawkę/wartość danego wydatku w trakcie trwania Projektu, jeżeli zmiana ta jest następstwem, m. in.:
 - a) zmiany w ramach wewnętrznych regulaminów wynagradzania jednostki,
 - b) zwiększenia czasu oddelegowania do Projektu,
 - c) zmiany przepisów prawa powszechnie obowiązującego,
 - d) przeprowadzonego w Projekcie rozeznania rynku,
 - e) postępowania w trybie ustawy PZP.
 12. W przypadku zmiany w Projekcie wpływającej na skuteczność ustanowionego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy złożonego w formie wskazanej w § 5 ust. 1 lub § 5 ust. 5 Umowy, Agencja może żądać zastąpienia dotychczas złożonego dokumentu zabezpieczenia i przedłożenia nowego zabezpieczenia.
 13. Zgoda Agencji na zmianę w składzie Konsorcjum jest uzależniona od złożenia przez Lidera Konsorcjum prawidłowego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy w formie wskazanej w § 5 ust. 1 Umowy lub § 5 ust. 5 Umowy w sytuacji, gdy zmiana ta wpływa kwestię zwolnienia z obowiązku składania zabezpieczeń zgodnie z par. § 5 ust. 10 Umowy.
 14. W przypadku, o którym mowa w ust. 12 i 13, Agencja zastrzega sobie uprawnienie do aktualizacji wzoru zabezpieczenia określonego w Załączniku nr 7 i 8 do Umowy w celu dostosowania do aktualnych zasad składania zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy obowiązujących w Agencji.

§ 12.

Kontrola

1. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązują się poddać kontroli, prowadzonej przez Agencję lub inne podmioty do tego upoważnione, w zakresie realizowanej Umowy, w każdym momencie realizacji Projektu, w każdym miejscu realizacji Projektu, w szczególności w ośrodku, w którym prowadzone jest Badanie kliniczne oraz przez okres 5 lat od dnia zatwierdzenia Raportu sprawozdawczego końcowego. Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci zobowiązują się poinformować Podwykonawców o obowiązkach, o których mowa w ust. 6.
2. Kontrole mają charakter planowy albo doraźny.
3. Lider Konsorcjum powiadamiany jest o kontroli planowej na piśmie, nie później niż 5 dni przed terminem jej rozpoczęcia. Termin rozpoczęcia kontroli może ulec zmianie na uzasadniony wniosek Lidera Konsorcjum. Agencja może nie wyrazić zgody na zmianę terminu rozpoczęcia kontroli bez podania przyczyny.
4. W przypadku powzięcia przez Agencję informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości albo nadużyć w realizacji Projektu lub w przypadku konieczności pilnego zbadania zaistniałych faktów lub zdarzeń, Agencja lub inny upoważniony podmiot może przeprowadzić kontrolę doraźną bez powiadomienia, o którym mowa w ust. 3.
5. Agencja lub inny upoważniony podmiot może przeprowadzić kontrolę doraźną, realizowaną na zasadach właściwych dla kontroli planowej również w przypadku zaistnienia innych uzasadnionych okoliczności.
6. W ramach kontroli Projektu Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są obowiązani na swój koszt:
 - 1) poinformować kontrolujących o miejscach (terenach, pomieszczeniach), w których realizowany jest Projekt i przechowywana jest dokumentacja Projektu oraz zapewnić kontrolującym dostęp do tych miejsc, w szczególności umożliwić dokonanie oględzin środków trwałych zakupionych, amortyzowanych lub wytworzonych w ramach realizacji Projektu;
 - 2) zapewnić obecność kompetentnych osób, które w trakcie kontroli udzielą informacji na temat realizacji i finansowania Projektu oraz umożliwić kontrolującym zebranie od tych osób wyjaśnień lub oświadczeń;
 - 3) udostępnić kontrolującym wszystkie dokumenty oraz inne nośniki informacji w tym dostępny do systemów elektronicznych związanych z realizacją Projektu, w tym Informacje poufne – w oryginale lub jako kopie poświadczone za zgodność oryginałem, tj. m.in.:
 - a) kompletną dokumentację merytoryczną związaną z realizacją Projektu,
 - b) kompletną dokumentację finansową Projektu (z zastrzeżeniem kosztów ogólnych rozliczanych ryczałtem – *jeśli dotyczy*),

- c) dokumentację potwierdzającą osiągnięcie założonych parametrów wdrożenia lub upowszechnienie wyników Projektu;
- 4) przekazać kontrolującym, na ich żądanie, wyciągi, zestawienia, wydruki, jak również kopie dokumentów związanych z realizacją Projektu, a także zapewnić obecność osoby, która w trakcie kontroli będzie uprawniona, w imieniu Konsorcjum, do poświadczenia kopii za zgodność z oryginałem lub z danymi z elektronicznych baz danych;
- 5) udostępnić kontrolującym wszelką dokumentację niezwiązaną bezpośrednio z realizacją Projektu, jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności kosztów ponoszonych w Projekcie.
7. Niewykonanie któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 6, traktowane jest jak utrudnienie lub uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli.
8. Agencja lub podmiot przez nią upoważniony są uprawnione w trakcie kontroli do utrwalania przebiegu czynności kontrolnych, poprzez wykonanie fotografii, filmu lub rejestrację dźwięku – w zakresie zgodnym z przedmiotem kontroli. Dane w postaci elektronicznej muszą być zabezpieczone przed nieuprawnionym wglądem przez osoby trzecie.
9. Informacje poufne przekazywane kontrolującym powinny być odpowiednio oznaczone.
10. Ustalenia z kontroli w tym zalecenia pokontrolne dokumentowane są w protokołach z kontroli merytorycznej lub finansowej, które niezwłocznie po ich zatwierdzeniu przez Agencję przekazywane są Liderowi Konsorcjum.
11. Lider Konsorcjum, który nie zgadza się z ustaleniami kontroli ma prawo odmówić podpisania protokołu oraz może zgłosić pisemne zastrzeżenia co do jego treści w terminie 7 dni od dnia doręczenia protokołu. Może też dołączyć do zastrzeżeń dodatkowe informacje i dowody związane z realizacją Projektu. Nieprzekazanie zastrzeżeń do protokołu w terminie uznawane jest za akceptację zawartych w nim ustaleń. Szczegółowe wytyczne w tym zakresie będzie wskazywał protokół z kontroli. Złożenie zastrzeżeń lub odmowa podpisania protokołu nie wstrzymuje obowiązku realizacji zaleceń.
12. W razie braku zastrzeżeń do treści protokołu, Lider Konsorcjum podpisuje egzemplarz tego dokumentu i przekazuje go do Agencji w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania.
13. Terminy, o których mowa w ust. 11 i 12, mogą ulec wydłużeniu na uzasadniony wniosek Lidera Konsorcjum. Agencja może nie wyrazić zgody na wydłużenie terminu bez podania przyczyny.
14. W razie złożenia przez Lidera Konsorcjum zastrzeżeń do protokołu z kontroli Agencja może uwzględnić je w całości albo w części, dokonując stosownej zmiany treści protokołu. Agencja może też odrzucić zastrzeżenia, podając pisemne uzasadnienie przyczyn nieuwzględnienia zastrzeżeń. Protokół z kontroli, uwzględniający wyniki rozpatrzenia zastrzeżeń, jest ostateczny.

15. Lider Konsorcjum jest zobowiązany do wykonania zaleceń pokontrolnych i poinformowania Agencji o sposobie ich wykonania w terminie wyznaczonym w protokole z kontroli.
16. Na podstawie wyników kontroli Agencja ma prawo wstrzymać dofinansowanie do czasu usunięcia przez Lidera Konsorcjum stwierdzonych nieprawidłowości. W przypadku stwierdzenia wydatków niekwalifikowalnych, Lider Konsorcjum jest zobowiązany, w zależności od brzmienia zaleceń i w terminie określonym przez Agencję w pisemnym wezwaniu: do zwrotu środków na rachunek bankowy Projektu (jeśli dofinansowanie przekazywane jest w formie zaliczki i możliwe jest wykorzystanie zwracanych środków w Projekcie) lub do zwrotu środków na podstawie § 15 Zwrot dofinansowania.
17. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci są zobowiązani do przechowywania, w sposób gwarantujący należyte bezpieczeństwo, wszelkich danych związanych z realizacją Projektu, w szczególności dokumentacji związanej z zarządzaniem finansowym, technicznym lub procedurami zawierania umów z Podwykonawcami, przez okres realizacji Projektu oraz co najmniej 5 lat od dnia zatwierdzenia Raportu sprawozdawczego końcowego.
18. W uzasadnionych przypadkach okres, o którym mowa w ust. 17, może zostać wydłużony na podstawie pisemnego wniosku Agencji przekazanego do Lidera Konsorcjum na 30 dni przed upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w ust. 17.
19. Kontrola Projektu prowadzona w trakcie jego realizacji nie wstrzymuje ani nie może być przesłanką do wstrzymania dalszej realizacji Projektu przez Lidera Konsorcjum.
20. W przypadku naruszenia przepisów ustawy PZP oraz postanowień dotyczących rozeznania rynku, polegającego na nieprawidłowościach opisanych w pkt (Lp.) 18, 21, 22 Załącznika do Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z 4 lipca 2023 r. dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027, Agencja stosuje rozwiązanie polegające na obliczeniu wydatków niekwalifikowalnych poprzez pomnożenie wartości faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych dla danego zamówienia przez stawkę procentową wynikającą z ww. punktów.
21. Lider Konsorcjum jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Agencji o przeprowadzanych kontrolach, inspekcjach lub audytach zewnętrznych (innych niż obligatoryjny audyt, o którym mowa w § 13 Umowy) dotyczących Projektu i przekazania do Agencji dokumentów opisujących wyniki tych kontroli, inspekcji lub audytów (np. protokołów, wystąpień czy sprawozdań) niezwłocznie po ich otrzymaniu.
22. Agencja ma prawo do przeprowadzenia kontroli dokumentacji, o której mowa w § 7 ust. 7 i 8 Umowy w każdym czasie i w każdej fazie lub na każdym etapie realizacji Projektu oraz w okresie 5 lat od dnia zatwierdzenia Raportu sprawozdawczego końcowego.

§ 13.

Audyt zewnętrzny Projektu

1. Lider Konsorcjum zobowiązuje się do przeprowadzenia audytu zewnętrznego Projektu (dalej: Audyt) zgodnie z „Wytycznymi dla podmiotów audytujących Projekty finansowane przez Agencję Badań Medycznych” (dalej: Wytyczne), stanowiącymi Załącznik nr 11 do Regulaminu Konkursu.
2. Wydatki związane z przeprowadzeniem Audytu kwalifikują się do objęcia dofinansowaniem w przypadku łącznego spełniania warunków określonych w Wytycznych oraz w § 7 Umowy, a także po poniesieniu w ujęciu kasowym co najmniej 25% planowanych wydatków związanych z realizacją Projektu i nie później niż przed poniesieniem w ujęciu kasowym 50% planowanych wydatków związanych z realizacją Projektu.
3. Sprawozdanie z Audytu Lider Konsorcjum przekazuje ABM w terminie 21 dni od dnia otrzymania sprawozdania z Audytu od audytora wraz z informacją o sposobie zrealizowania zaleceń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień (jeśli zostały stwierdzone w sprawozdaniu z Audytu).
4. Postanowienia umowy Lidera Konsorcjum z audytorem powinny zawierać zobowiązania audytora do udzielania wyjaśnień w zakresie objętym Audytem Liderowi Konsorcjum, Prezesowi Agencji oraz upoważnionym przez Prezesa Agencji osobom w terminie 60 dni od otrzymania przez Agencję sprawozdania z Audytu.
5. Przedstawienie do Agencji sprawozdania z Audytu w terminie określonym w ust. 3 jest warunkiem rozliczenia Projektu.

§ 14.

Rozwiązanie Umowy

1. Agencja może, w trybie natychmiastowym:
 - 1) wstrzymać dofinansowanie Projektu, w sytuacji powzięcia informacji o wydatkowaniu przez Konsorcjum środków finansowych niezgodnie z postanowieniami Umowy lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji Projektu do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości lub w przypadku nieprzeprowadzenia obowiązkowego Audytu, o którym mowa w § 13, do czasu jego przeprowadzenia,
 - lub
 - 2) przerwać finansowanie Projektu w przypadku nieterminowego lub nienależytego wykonywania postanowień Umowy przez Konsorcjum.

Niniejsze postanowienie nie ogranicza pozostałych kompetencji Agencji wskazanych w art. 22 Ustawy.

2. W przypadku, gdy dotychczasowa realizacja Projektu, pomimo należytego wykonywania Umowy przez Konsorcjum, wskazuje na brak możliwości osiągnięcia zakładanych wyników i celów Projektu, w szczególności na skutek wystąpienia Siły wyższej, Ryzyka naukowego lub znacznej i niemożliwej do

przewidzenia zmiany stosunków społeczno-gospodarczych, przez co realizacja Projektu stała się niemożliwa lub z punktu widzenia interesu publicznego niecelowa, Lider Konsorcjum zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Agencji, dołączając wniosek o zakończenie realizacji Projektu. Do momentu podjęcia decyzji przez Agencję Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zobowiązani są wstrzymać dalszą realizację Projektu.

3. W przypadku akceptacji przez Agencję wniosku, o którym mowa w ust. 2:

- 1) Lider Konsorcjum jest zobowiązany przedstawić rozliczenie otrzymanych transz dofinansowania, w formie Raportu sprawozdawczego końcowego, w terminie do 30 dni od dnia rozwiązania Umowy oraz jednocześnie zwrócić niewykorzystaną część otrzymanych transz dofinansowania na rachunek bankowy wskazany przez Agencję;
- 2) W przypadku niedokonania zwrotu środków zgodnie z pkt. 1 niniejszego paragrafu, stosuje się odpowiednio § 15 ust. 4 Umowy.

Oświadczenie Agencji o akceptacji wniosku Lidera Konsorcjum, o którym mowa w ust. 2, może mieć moc wsteczną ze skutkiem od daty otrzymania wniosku. Akceptacja wniosku Lidera Konsorcjum o którym mowa w ust. 2, jest równoznaczna z uznaniem Umowy za rozwiązaną za porozumieniem Stron.

4. W przypadku powzięcia przez Agencję wiedzy o okolicznościach, o których mowa w ust. 2 z innego źródła niż wskazane w ust. 2, Agencja może zobowiązać Lidera Konsorcjum – pod rygorem uznania Umowy za niewykonaną w całości lub w części – do złożenia wyjaśnień w tym zakresie w wyznaczonym przez Agencję terminie, które zostaną wykorzystane celem oceny dalszej zasadności realizacji Projektu przez Agencję. W przypadku, gdy w wyniku złożonych przez Lidera Konsorcjum wyjaśnień, w ocenie Agencji dojdzie do potwierdzenia zaistnienia okoliczności wskazanych w ust. 2, Agencja może wypowiedzieć Umowę. Postanowienia ust. 3 dotyczące zwrotu środków oraz Raportu sprawozdawczego końcowego stosuje się odpowiednio. Przedmiotowe postanowienie nie wpływa na uprawnienia Agencji określone w ust. 7.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Lider Konsorcjum wraz z wnioskiem o którym mowa w ust. 2, zobowiązany jest złożyć w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) oświadczenie, iż w sposób nieodwołany rzeka się wszelkich roszczeń i zobowiązuje się obecnie oraz w przyszłości nie dochodzić względem Agencji żadnych roszczeń wynikających z Umowy lub z nią związanych.
6. Umowa może zostać rozwiązana w drodze pisemnego porozumienia Stron zawartego na wniosek każdej ze Stron w przypadku wystąpienia okoliczności, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie postanowień zawartych w Umowie. Strony w Porozumieniu określą indywidualnie konsekwencje rozwiązania Umowy uzależnione od etapu realizacji Projektu

7. Poza okolicznościami określonymi w ust. 1 - 6 oraz innymi postanowieniami Umowy lub Regulaminu, Agencja może wstrzymać dofinansowanie lub rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli:
- 1) realizacja Projektu, bez pisemnego uprzedzenia Agencji i wskazania uzasadnionych przyczyn opóźnienia, nie została rozpoczęta w pierwszym okresie sprawozdawczym;
 - 2) w przypadku, gdy Lider Konsorcjum nie złożył za pośrednictwem systemu CTIS wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie Badania klinicznego co najmniej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy lub od daty rozpoczęcia realizacji Projektu wskazanej we Wniosku o dofinansowanie, jeśli data ta będzie późniejsza niż data zawarcia Umowy;
 - 3) w przypadku, gdy Lider Konsorcjum otrzymał ostateczną odmowę wydania pozwolenia, o którym mowa w pkt 2;
 - 4) w przypadku, gdy Lider Konsorcjum nie dopełnił warunków, pod którymi wydano pozwolenie, o którym mowa w pkt 2 w terminie 6 miesięcy od jego wydania;
 - 5) w przypadku, gdy wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w pkt 2 składany przez Lidera Konsorcjum za pośrednictwem systemu CTIS dwukrotnie utracił ważność z uwagi na brak przedstawienia dodatkowych informacji w terminie określonym przez zainteresowane państwo członkowskie;
 - 6) zaprzestano realizacji Projektu bądź Projekt realizowany jest w sposób sprzeczny z Umową lub z naruszeniem prawa;
 - 7) w celu uzyskania dofinansowania przedstawiono niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym oświadczenia lub dokumenty albo po uprzednim wezwaniu nie uzupełniono oświadczeń lub dokumentów lub na etapie realizacji Umowy Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci zataili przed Agencją wystąpienie przesłanek, o których mowa w § 14 ust. 2 lub nie złożył oświadczenia o ich wystąpieniu w terminie i na zasadach ustalonych w Umowie;
 - 8) ujawnione zostały nieprawidłowości albo nadużycia finansowe w związku z realizacją Projektu i nie usunięto ich przyczyn lub skutków we wskazanym przez Agencję terminie;
 - 9) zakupu towarów, usług lub robót budowlanych dokonano w sposób sprzeczny z postanowieniami Umowy, Regulaminu lub powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
 - 10) wydatki związane z realizacją Projektu poniesiono z naruszeniem przepisów Ustawy o finansach publicznych lub ustawy PZP w przypadkach, gdy stosowanie tych przepisów jest obowiązkowe;
 - 11) Lider Konsorcjum nie przedłożył Agencji któregokolwiek z Raportów, nie dotrzymał

terminów złożenia któregośkolwiek z Raportów lub nie dostarczył dodatkowych, wymaganych przez Agencję informacji;

- 12) odmówiono poddania się kontroli, utrudniono lub uniemożliwiono jej przeprowadzenie, nie wykonano zaleceń pokontrolnych w terminie wskazanym w protokole z kontroli lub nie przedstawiono uzasadnienia zawierającego przyczyny ich niewykonania w tym terminie wraz z propozycją nowego terminu wykonania zaleceń pokontrolnych;
- 13) nie zrealizowano zakresu rzeczowego Projektu w całości lub w części;
- 14) dokonano zmian zakresu rzeczowego Projektu lub modyfikacji prowadzących do zmiany celu Projektu bez zgody Agencji, w przypadku gdy zgoda była wymagana;
- 15) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci dokonali zmiany Umowy Konsorcjum bez zgody Agencji lub nastąpiła zmiana Konsorcjanta bez zgody Agencji lub dokonano innych zmian w Projekcie w sposób sprzeczny z zasadami określonymi w § 11;
- 16) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci zaprzestali prowadzenia działalności, wszczęte zostało wobec niego postępowanie likwidacyjne, restrukturyzacyjne, upadłościowe lub pozostaje pod zarządem komisyjnym, co ma lub może mieć negatywny wpływ na realizację Projektu lub osiągnięcie celów Projektu;
- 17) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci wykorzystali dofinansowanie niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem postanowień Umowy, pobrał dofinansowanie nienależnie lub w nadmiernej wysokości;
- 18) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci dokonali zmian prawno-organizacyjnych zagrażających realizacji Umowy lub mogących mieć negatywny wpływ na realizację Projektu lub osiągnięcie celów Projektu;
- 19) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci nie dokonują promocji Projektu w sposób określony w Umowie;
- 20) Lider Konsorcjum nie złożył Agencji prawidłowego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy w formie wskazanej w § 5 ust. 1, § 5 ust. 5 w terminie wskazanym w § 5 ust. 2, § 5 ust. 4 i 6;
- 21) na Liderze Konsorcjum lub Konsorcjancie/-ntach ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji Komisji Europejskiej, uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz rynkiem wewnętrznym;
- 22) na Liderze Konsorcjum lub Konsorcjancie/-ntach ciąży obowiązek zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci nie dokonali zwrotu tych środków²⁵;

²⁵ Nie dotyczy przypadku, w którym Liderowi Konsorcjum lub Konsorcjantowi udzielono ulgi w spłacie należności.

- 23) wobec Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów zostało wszczęte postępowanie na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, w sprawie mogącej mieć wpływ na realizację Projektu;
 - 24) w stosunku do osób zarządzających w strukturze Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów wydane zostało prawomocne orzeczenie stwierdzające popełnienie przestępstwa umyślnego bądź przestępstwa skarbowego;
 - 25) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci utracili płynność finansową na okres dłuższy niż 30 dni lub zdolność operacyjną do funkcjonowania i realizowania swoich obowiązków wynikających z Umowy lub Wniosku o dofinansowanie, co ma lub może mieć negatywny wpływ na realizację Projektu lub osiągnięcie celów Projektu;
 - 26) rozliczono wydatki Projektu z innych źródeł publicznych (tzw. podwójne finansowanie);
 - 27) wobec Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów zostało wszczęte postępowanie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
 - 28) Lider Konsorcjum przeprowadził Audyt, o którym mowa w § 13 Umowy, niezgodnie z Wytycznymi.
8. Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci są zobowiązani do systematycznego monitorowania okoliczności mogących mieć wpływ na powstanie Ryzyka naukowego i informować ABM o tych okolicznościach co najmniej z częstotliwością składania Raportów sprawozdawczych, w celu umożliwienia Agencji bieżącej oceny wpływu tych okoliczności na Ryzyko naukowe w Projekcie. W razie niedopełnienia obowiązku bieżącego informowania o okolicznościach mogących wpłynąć na prawdopodobieństwo nieosiągnięcia założeń lub celów Projektu, Agencja jest uprawniona do uznania za niekwalifikowalne wydatków poniesionych przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów w okresie, kiedy okoliczności te powinny zostać zakomunikowane Agencji w razie zachowania przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów należytej staranności.

§ 15.

Zwrot dofinansowania

1. Agencja jest uprawniona do wezwania Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-tów:
 - 1) do zwrotu całości wydatków uznanych za niekwalifikowane w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w § 12, lub w ramach monitorowania i sprawozdawczości, o których mowa w § 9, lub w przypadkach, o których mowa w § 7 ust. 5, § 8 ust. 9 lub § 11 ust. 2 Umowy. Lider Konsorcjum dokonuje zwrotu dofinansowania na zasadach określonych w ust. 4;

- 2) do zwrotu całości wypłaconego dofinansowania w przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 10;
 - 3) do zwrotu części wypłaconego dofinansowania w przypadku, o którym mowa w § 14 ust. 3 i 4, § 12 ust. 16 i 20.
2. Z zastrzeżeniem poniższych postanowień, w przypadku rozwiązania Umowy na podstawie § 14, Agencja może wezwać Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów do zwrotu całości przekazanego dofinansowania lub części przekazanego dofinansowania. Zwrot części dofinansowania może nastąpić jedynie w uzasadnionych przypadkach (w szczególności odnoszących się do okoliczności w ust. 3) i pod warunkiem przedstawienia przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjant/-ntów rozliczenia otrzymanych transz dofinansowania w formie Raportu sprawozdawczego końcowego w wyznaczonym przez Agencję terminie. Decyzja o żądaniu zwrotu jedynie części dofinansowania jest wyłączną kompetencją Agencji. Lider Konsorcjum dokonuje zwrotu wskazanej kwoty dofinansowania (również przekazanego Konsorcjantowi/-ntom) na zasadach określonych w ust. 4, a w uzasadnionych przypadkach na zasadach określonych w ust. 3.
3. W przypadku, gdy niepowodzenie realizacji Projektu związane było z wystąpieniem Siły wyższej, Ryzykiem naukowym wynikającym z realizacji Badań klinicznych lub znacznej i niemożliwej do przewidzenia zmiany stosunków społeczno-gospodarczych i przeprowadzona analiza wykaże, że niepowodzenie realizacji Projektu nie nastąpiło na skutek nieuprawnionego działania lub zaniechania Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta (w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń Projektu), w zakresie wskazanym przez Agencję może nie zostać zobowiązany do zwrotu dofinansowania. W takim wypadku zwrotowi na zasadach opisanych w niniejszym ustępie podlegać będą wyłącznie kwoty niewydatkowane do dnia rozwiązania Umowy. Ciężar udowodnienia, że wystąpiło zdarzenie, o którym mowa w ust. 3 zd. 1, spoczywa wyłącznie na Liderze Konsorcjum lub Konsorcjancie/-ntach. Uznanie, że okoliczności w zakresie wystąpienia Siły wyższej, Ryzyka naukowego wynikającego z realizacji Badań klinicznych lub znacznej i niemożliwej do przewidzenia zmiany stosunków społeczno-gospodarczych zostały udowodnione przez Lidera Konsorcjum, należy wyłącznie do Agencji.
4. Zwrot następuje w terminie do 30 dni od dnia doręczenia wezwania, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek bankowy Lidera Konsorcjum do dnia ich zwrotu oraz wraz z odsetkami bankowymi narosłymi od dofinansowania przekazanego w formie zaliczki lub refundacji²⁶ kosztów. Ponadto Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci zobowiązują się do pokrycia wszelkich udokumentowanych kosztów, opłat i wydatków, w tym kosztów podejmowanych wobec nich działań windykacyjnych. Zwrot powinien być dokonywany na rachunek bankowy Agencji, ze wskazaniem:
 - 1) numeru Umowy;
 - 2) informacji o kwocie głównej i kwocie odsetek;

²⁶ Jeśli dotyczy.

- 3) roku, w którym zostały przekazane środki, których dotyczy zwrot.
5. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci są odpowiedzialni solidarnie wobec Agencji za prawidłowe wykonanie Umowy. Wszelkie odesłania w Umowie do sformułowania „Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci” w zakresie przyjętych zobowiązań, należy interpretować przy uwzględnieniu ich solidarnej odpowiedzialności.

§ 16.

Zakres praw stron do praw autorskich, patentowych i pokrewnych oraz praw własności przemysłowej, w tym sposoby i warunki rozporządzania tymi prawami

1. Prawa majątkowe do wyników Badań naukowych lub Prac rozwojowych będących rezultatem Projektu przysługują Liderowi Konsorcjum oraz Konsorcjantowi/-ntom. W celu uniknięcia wątpliwości, Strony wskazują, że prawa majątkowe do wyników Badań naukowych lub Prac rozwojowych będących rezultatem Projektu przysługują Liderowi Konsorcjum lub Konsorcjantowi/-ntom w zakresie zadań będących w kompetencji danego podmiotu.
2. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci oświadczają, że:
 - 1) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci nabędą wszelkie Prawa własności intelektualnej (dalej: „PWI”) niezbędne do realizacji Projektu. Strony potwierdzają, że wykorzystywane przez Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów PWI, w tym prawa autorskie, prawa pokrewne i prawa zależne, mogą być ograniczone prawami osób trzecich, co nie stanowi naruszenia niniejszej Umowy, o ile to nie uniemożliwia realizacji Projektu oraz nie stoi w wyraźnej sprzeczności z postanowieniami niniejszej Umowy, przepisów prawa powszechnie obowiązującego i wynika to z treści Załącznika nr 3 do Umowy;
 - 2) realizacja Projektu nie będzie naruszała praw osób trzecich, zaś Agencja będzie uprawniona do wglądu we wszelkie dokumenty Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-tów dotyczące korzystania z PWI, jeżeli takowe zostały sporządzone;
 - 3) Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci terminowo uiszczą swoim pracownikom, Podwykonawcom i pozostałym kontrahentom wszelkie wynagrodzenia wynikające z umów dotyczących nabycia lub korzystania z PWI, o ile takie odrębne umowy będą przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów zawierane;
 - 4) wykorzystanie przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów na potrzeby Projektu istniejących praw, które należą do osób trzecich, nie naruszy praw tych osób trzecich;
 - 5) ujawnienie Agencji wyników prac wykonanych w ramach Projektu (oraz dalsze udostępnianie tych wyników przez Agencję, Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów) nie będzie naruszać tajemnicy Przedsiębiorstwa jakichkolwiek podmiotów, a także innej tajemnicy prawnie chronionej.

3. PWI do wyników Badań naukowych lub Prac rozwojowych będących rezultatem Projektu nie mogą być przedmiotem czynności prawnych prowadzących do wykorzystania tych wyników w celu uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego, dokonania zmian w udzielonym pozwoleniu, z wyjątkiem zmian w pozwoleniu na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego w zakresie bezpieczeństwa stosowania produktu leczniczego, lub w celach marketingowych. Zakazuje się dokonywania przez Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-tów czynności prawnych umożliwiających wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku prowadzenia Niekomercyjnego badania klinicznego w celu uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego, dokonania zmian w udzielonym pozwoleniu lub w celach marketingowych. Nie dotyczy to przypadku, gdy przedmiotem Projektu jest badanie kliniczne finansowane w całości ze środków publicznych w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jeżeli spełnione są co najmniej kryteria określone w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi.
4. Agencji przysługuje prawo do pierwokupu PWI do rezultatów Projektu po cenach rynkowych. Prawo pierwokupu może zostać wykonane w czasie trwania Projektu oraz w terminie 5 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu.
5. W okresie przysługiwania Agencji prawa pierwokupu PWI, w przypadku otrzymania przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta oferty zbycia PWI do rezultatów Projektu, Lider Konsorcjum zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie Agencję i przekazać Agencji treść oferty wraz z treścią umowy warunkowej w terminie do 5 dni roboczych od otrzymania tych dokumentów.
6. Agencja poinformuje Lidera Konsorcjum o skorzystaniu z prawa pierwokupu w terminie do 60 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5.
7. Pierwokup może nastąpić po cenie wskazanej w ofercie osoby trzeciej, zawartej w umowie warunkowej, o której mowa w ust. 5 powyżej, chyba że Agencja uzna, że wskazana cena nie jest ceną rynkową. Cena wskazana w ofercie osoby trzeciej oraz umowie warunkowej może zostać uznana przez Agencję za rynkową, jeżeli:
 - 1) została określona na drodze wyceny dwóch niezależnych ekspertów nie wcześniej niż w terminie 3 miesięcy przed złożeniem Agencji oferty wraz z umową warunkową, lub
 - 2) Lider Konsorcjum lub Konsorcjant wskaże na podstawie aktualnych dokumentów na dzień złożenia Agencji oferty wraz z umową warunkową, że przeprowadził negocjacje w sprawie ceny w warunkach pełnej konkurencji, aby uzyskać maksymalną korzyść gospodarczą w momencie zawierania umowy warunkowej, z uwzględnieniem swoich celów statutowych.
8. Jeżeli Agencja uzna, że wskazana przez Lidera Konsorcjum cena w ofercie oraz umowie warunkowej nie jest ceną rynkową, wraz z informacją o skorzystaniu z prawa pierwokupu, poinformuje o tym Lidera Konsorcjum, a cena po jakiej zrealizowane będzie prawo pierwokupu zostanie określona poprzez wycenę czterech niezależnych ekspertów. Po dwóch ekspertów wskazuje odpowiednio Agencja i Lider Konsorcjum. W przypadku braku wskazania ekspertów przez Lidera Konsorcjum

w terminie do 21 dni roboczych od otrzymania przez Lidera Konsorcjum informacji, że Agencja kwestionuje cenę przedstawioną przez Lidera Konsorcjum, Lider Konsorcjum traci prawo wskazania ekspertów, a wycena PWI zostanie dokonana przez dwóch niezależnych ekspertów powołanych przez Agencję. W przypadku rozbieżności w wycenie dokonanej przez ekspertów obowiązuje średnia z zaproponowanych wycen.

9. Pierwokup następuje na podstawie odrębnej umowy, wedle wzoru przedstawionego przez Agencję, która powinna wskazywać wyraźnie elementy PWI, które objęte są pierwokupem. Umowa pierwokupu dotyczyć będzie przeniesienia PWI do rezultatów Projektu na Agencję zapłaty wynagrodzenia z tego tytułu.
10. Jeżeli do korzystania z PWI do rezultatów Projektu będzie konieczne posiadanie licencji umożliwiającej korzystanie z PWI innych niż PWI do rezultatów Projektu, Lider Konsorcjum zapewni, że w ramach realizacji pierwokupu, w ramach ceny płaconej przez Agencję z tytułu realizacji prawa pierwokupu, Agencja uzyska licencję niewyłączną na czas nieokreślony, o ile jest to możliwe, a w przeciwnym przypadku na czas określony jednak nie krótszy niż 5 lat, umożliwiającą korzystanie z PWI. Licencja będzie posiadać zakres odpowiedni do wskazanego przez Agencję planowanego sposobu użycia rezultatów Projektu.
11. W przypadku, gdy Lider Konsorcjum lub którykolwiek z Konsorcjantów uniemożliwi Agencji w jakikolwiek sposób nabycie PWI do rezultatów Projektu lub korzystanie z PWI, w szczególności dokona sprzedaży PWI wbrew postanowieniom Umowy, Agencja będzie uprawniona do naliczenia Liderowi Konsorcjum lub Konsorcjantowi/-tom kary umownej w wysokości 100% otrzymanego dofinansowania co nie wyklucza dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość zastrzeżonej kary umownej na zasadach ogólnych. Niniejsza kara umowna nie wyłącza i nie ogranicza uprawnień Agencji do wezwania Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-tów do zwrotu środków zgodnie z § 15 Umowy w przypadku ziszczenia się przesłanek tam opisanych.
12. Prawa i upoważnienia nabyte przez Agencję na podstawie niniejszego paragrafu pozostają przy Agencji bez względu na ewentualne rozwiązanie lub wygaśnięcie niniejszej Umowy, bez względu na przyczynę.
13. W przypadku naruszenia praw osób trzecich Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci ponosić będą wyłączną odpowiedzialność względem tych osób oraz zaspokoją ich wszelkie uzasadnione roszczenia, a w razie skierowania tych roszczeń do Agencji regresowo zwrócą jej solidarnie całość pokrytych roszczeń oraz wszelkie związane z tym wydatki i opłaty, włączając w to koszty procesu i obsługi prawnej.
14. Agencja może miarkować kary umowne nałożone na Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-ntów zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu, w przypadku, gdy naruszenie nie wynikało z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa. Ewentualne kary umowne opisane w niniejszym paragrafie płatne będą w terminie 30 dni od otrzymania od Agencji wezwania do zapłaty. Agencja odstąpi od nałożenia kary umownej w przypadku, gdy Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci w terminie 30 dni od

otrzymania stosownego wezwania przywrócić stan zgodny z Umową, lub odpowiednio w tym terminie zawrą umowy umożliwiające lub przywracające możliwość realizacji postanowień Umowy. Warunkiem odstąpienia od nałożenia kary umownej jest przedstawienie przez Lidera Konsorcjum oświadczeń lub innych właściwych dokumentów potwierdzających przywrócenie stanu zgodnego z Umową.

§ 17.

Ochrona informacji poufnych oraz danych osobowych

1. Informacje poufne obejmują wszelkie informacje związane z działalnością Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-tów nieudostępnione przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjantom do wiadomości publicznej, posiadające wartość gospodarczą lub których ujawnienie osobom trzecim może narazić Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-tów na szkodę oraz co do których Lider Konsorcjum lub Konsorcjant/-nci podjęli niezbędne działania w celu zachowania ich poufności, zawarte w dowolnej formie, oznaczone jako poufne, ujawnione Agencji w trakcie realizacji Projektu („**Informacje poufne**”). Strony utrzymają w poufności wszelkie informacje odnoszące się do niniejszej Umowy oraz Stron, w tym między innymi Know-how, dane techniczne, dokumenty, rysunki, mapy, projekty, fotografie, oprogramowanie, wzory, badania rynkowe, informacje techniczne, technologiczne, operacyjne, finansowe, marketingowe, oraz wszelkie inne informacje, określone przez Stronę przekazującą jako „poufne”, ujawnione (na piśmie, ustnie lub w inny sposób, bezpośrednio lub pośrednio) przez Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-tów Agencji zarówno przed jak i po dniu zawarcia niniejszej Umowy oraz będą wykorzystywać Informacje poufne jedynie dla celów wykonywania niniejszej Umowy. Lider Konsorcjum w trakcie trwania Umowy na żądanie Agencji informuje, czy dokument ma klauzulę „poufne”.
2. Zobowiązania zawarte w ust. 1 nie będą miały zastosowania do jakichkolwiek informacji, które:
 - 1) podlegają udostępnieniu na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, postanowień Regulaminu lub Umowy;
 - 2) zostały ujawnione zgodnie z wymogiem prawnym jakimkolwiek organom administracyjnym, sądom lub władzom;
 - 3) są w dniu zawarcia niniejszej Umowy lub w dowolnym czasie po tym dniu dostępne publicznie w sposób inny niż poprzez naruszenie niniejszej Umowy przez Stronę otrzymującą lub któregośkolwiek z odbiorców;
 - 4) w odniesieniu do których podmiot dysponujący informacją może udowodnić, że były jemu znane przed ich ujawnieniem przez Stronę ujawniającą Stronie otrzymującej, lub
 - 5) zostały otrzymane przez podmiot dysponujący informacją zgodnie z prawem od osoby trzeciej.

3. W okresie obowiązywania Umowy oraz w okresie 5 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu, Agencja dołoży należytej staranności w celu zapewnienia odpowiednich środków zabezpieczających ochronę Informacji poufnych przed dostępem osób nieuprawnionych oraz zapewni, że dostęp do Informacji poufnych będą mieli wyłącznie pracownicy Agencji, osoby za pośrednictwem których Agencja realizuje swoje zadania.
4. Agencja oraz osoby mające dostęp do Informacji poufnych, uprawnieni są wykorzystywać Informacje poufne wyłącznie w zakresie koniecznym dla prawidłowej realizacji Umowy.
5. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci zobowiązują się poinformować w imieniu Agencji osoby fizyczne reprezentujące Lidera Konsorcjum lub Konsorcjanta/-tów, osoby fizyczne przez nich wskazane jako osoby do kontaktu oraz inne osoby odpowiedzialne za realizację Umowy o treści klauzuli informacyjnej stanowiącej Załącznik nr 5 do Umowy.
6. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci akceptują zasady i warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego określone przez Agencję na stronie BIP, w zakładce „Ponowne wykorzystywanie”.
7. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci odpowiadają za przetwarzanie danych osobowych uczestników Badań klinicznych produktu leczniczego realizowanych w ramach Projektu zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, a w zakresie biobankowania Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zapewniają także działania zgodne z normami etycznymi zawartymi w Deklaracji z Tajpei Światowego Stowarzyszenia Lekarzy (WMA) w sprawie etycznych aspektów medycznych baz danych i biobanków (2016); wytycznymi Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w zakresie biobankowania materiału ludzkiego i tworzenia baz danych genetycznych dla celów naukowych (2009); dokumentami regulującymi prowadzenie przyszłych badań naukowych lub badawczo-rozwojowych z wykorzystaniem ludzkiego materiału biologicznego jak i Standardami jakości dla biobanków polskich v. 2.0²⁷ i jego aktualizacjami.
8. Lider Konsorcjum i Konsorcjant/-nci zapewniają, iż dane osobowe uczestników Badań klinicznych realizowanych w ramach Projektu będą przetwarzane wyłącznie w celu prowadzenia badań oraz w zakresie niezbędnym do realizacji tego celu.
9. Lider Konsorcjum zobowiązany jest zapewnić, aby Konsorcjant/-nci oraz inne podmioty świadczące usługi w ramach Projektu miały dostęp do danych osobowych uczestników Badań klinicznych wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji przez nich zadań oraz aby podmioty te zagwarantowały

²⁷ Jeśli dotyczy.

wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczeństwo danych osobowych, zgodnie z zasadami określonymi w art. 24 i 32 RODO.

10. W Agencji obowiązuje Polityka Bezpieczeństwa Informacji (dalej „Polityka” lub „PBI”) określająca zasady funkcjonowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, której aktualna treść dostępna jest pod adresem: <https://abm.gov.pl/polityka-prywatnosci/>.
11. Agencja zarządza relacjami z podmiotami zewnętrznymi w sposób zapewniający należyty poziom Bezpieczeństwa informacji i innych aktywów.
12. W Agencji obowiązują wytyczne Bezpieczeństwa informacji w relacjach z podmiotami zewnętrznymi i są stosowane w relacjach z podmiotami zewnętrznymi, które w trakcie współpracy z Agencją otrzymują dostęp do jej informacji.
13. Postanowienia wyżej wskazanych wytycznych stosuje się do umów oraz innych stosunków prawnych, w związku z którymi następuje udostępnienie podmiotowi zewnętrznemu informacji należących do lub powierzonych Agencji, a także dostęp do innych aktywów Agencji, jeśli dostęp ten może wpłynąć na Bezpieczeństwo informacji.
14. Od Lidera Konsorcjum oraz Konsorcjanta/-ntów jako podmiotów zewnętrznych Agencja wymaga przestrzegania obowiązków i wymagań związanych z zapewnieniem Bezpieczeństwa informacji, w tym przestrzegania Polityki oraz innych dokumentów, istotnych z punktu widzenia stosunku prawnego łączącego Strony.
15. Lider Konsorcjum oraz Konsorcjant/-nci zobowiązani są zapoznać się z treścią aktualnie obowiązującej wersji Polityki oraz zobowiązują się do przestrzegania wszelkich zasad dotyczących Bezpieczeństwa informacji i innych aktywów Agencji.
16. Poniższe wytyczne określają minimalne wymagania w obszarze Bezpieczeństwa informacji, których przestrzegania Agencja wymaga od Konsorcjum, tj.:
 - 1) przestrzegania zasad zarządzania bezpieczeństwem fizycznym i środowiskowym, w tym z obszaru bezpieczeństwa fizycznego oraz poddawania się kontroli ruchu osobowego w budynkach i pomieszczeniach Agencji;
 - 2) przestrzegania zakazu palenia oraz spożywania posiłków i picia napojów w miejscu, które mogłoby spowodować zagrożenie dla sprzętu elektronicznego lub nośników informacji (papierowych i elektronicznych);
 - 3) przestrzegania zakazu korzystania z urządzeń elektronicznych w pobliżu sprzętu wrażliwego na promieniowanie elektromagnetyczne;
 - 4) przestrzegania zakazu rejestrowania dźwięku i obrazu.
17. Stosownie do okoliczności mogą zostać określone wyższe wymagania w obszarze Bezpieczeństwa informacji.

§ 18.

Komunikacja Stron

1. Strony przewidują następujące formy bieżącej komunikacji w ramach wykonywania Umowy: System teleinformatyczny, e-Doręczenie, e-PUAP²⁸, list polecony lub poczta elektroniczna.
2. Oświadczenia, zawiadomienia i informacje będą uznawane za dostarczone odpowiednio z momentem: uzyskania statusu potwierdzającego doręczenie w Systemie teleinformatycznym, wystawienia dowodu otrzymania korespondencji kierowanej na adres do doręczeń w systemie e-Doręczenia, wystawienia Urzędowego Poświadczenia Odbioru (UPO), w systemie e-PUAP²⁹, odebrania listu poleconego, albo bezskutecznego upływu 14 dni od pozostawienia przez operatora pocztowego pierwszego zawiadomienia, uzyskania potwierdzenia otrzymania lub przeczytania przez odbiorcę korespondencji pocztą elektroniczną.
3. Korespondencja będzie traktowana jako doręczona prawidłowo w przypadku, gdy Lider Konsorcjum nie poinformował o zmianie danych do korespondencji lub korespondencja przesłana przez Agencję zostanie zwrócona z adnotacją urzędu pocztowego o braku możliwości doręczenia przesyłki, np. „adresat przeprowadził się”, „nie podjęto w terminie”, „adresat nieznany” oraz gdy adresat odmówił przyjęcia.
4. Wszelka korespondencja związana z realizacją Umowy powinna być opatrzona numerem Umowy.
5. Adresy do doręczeń korespondencji:
 - 1) Agencja:
 - a) e-Doręczenia (tryb PURDE): AE:PL-78352-10900-VSIFW-32
 - b) e-PUAP: /AgencjaBadMed/SkrytkaESP
 - c) poczta elektroniczna: kancelaria@abm.gov.pl
 - d) poczta tradycyjna: ul. Chmielna 69, 00-801 Warszawa
 - 3) Lider Konsorcjum:
 - a) e-Doręczenia (tryb PURDE):
 - b) e-PUAP:
 - c) poczta elektroniczna:
 - d) poczta tradycyjna:

²⁸ ePUAP może być stosowany wyłącznie pomocniczo – w przypadku braku możliwości korzystania przez Lidera Konsorcjum z adresu do doręczeń elektronicznych (ADE) w rozumieniu ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, z zastrzeżeniem, że pierwszeństwo stosowania ma publiczna usługa hybrydowa (PUH). Możliwość ta obowiązuje zgodnie z przepisami przejściowymi określonymi w ww. ustawie.

²⁹ ePUAP może być stosowany wyłącznie pomocniczo – w przypadku braku możliwości korzystania przez Beneficjenta z adresu do doręczeń elektronicznych (ADE) w rozumieniu ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, z zastrzeżeniem, że pierwszeństwo stosowania ma publiczna usługa hybrydowa (PUH). Możliwość ta obowiązuje zgodnie z przepisami przejściowymi określonymi w ww. ustawie.

6. Dane osoby/osób upoważnionej/-nych ze strony Lidera Konsorcjum do bieżących kontaktów w ramach realizacji Umowy: imię i nazwisko:, tel.:, e-mail:
7. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 5 lub 6, Strona, której zmiana dotyczy, jest zobowiązana do powiadomienia drugiej Strony o tym fakcie nie później niż w terminie 7 dni od zmiany danych. Do czasu powiadomienia, korespondencję wysłaną na dotychczasowe adresy uważa się za skutecznie doręczoną.
8. Lider Konsorcjum zobowiązany jest do korzystania z systemów teleinformatycznych w Agencji, służących komunikacji z Liderem Konsorcjum.
9. W przypadku wprowadzenia nowego systemu teleinformatycznego służącego komunikacji z Liderem Konsorcjum lub nowych funkcjonalności w systemach, o których mowa w ust. 8, Lider Konsorcjum jest zobowiązany do korzystania z nich.

§ 19.

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zmiany Umowy dokonywane będą w formie pisemnej (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) pod rygorem nieważności. Podpis zaufany nie spełnia wymogów podpisu kwalifikowanego.
2. Spory będą rozstrzygane przez sąd powszechny, właściwy miejscowo dla siedziby Agencji.
3. Prawa i obowiązki oraz wierzitelności Lidera Konsorcjum i Konsorcjanta/-ntów wynikające z Umowy nie mogą być przenoszone na rzecz osób trzecich bez uprzedniej zgody Agencji wyrażonej w formie pisemnej, (która obejmuje także formę elektroniczną z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) pod rygorem nieważności.
4. Agencja nie ponosi odpowiedzialności wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu przez Konsorcjum.
5. Dokumenty przedstawiane Agencji, niesporządzone w języku polskim, muszą być przedstawiane każdorazowo na żądanie Agencji wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski.
6. W sprawach nieuregulowanych Umową zastosowanie mają przepisy Ustawy, Kodeksu cywilnego i inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
7. Umowa wchodzi w życie w dniu jej podpisania przez ostatnią ze Stron.
8. Następujące załączniki stanowią integralną część Umowy:
 - 1) Załącznik nr 1 – Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Agencji do działania w jej imieniu i na jej rzecz;

- 2) Załącznik nr 2 – Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Lidera Konsorcjum do działania w jego imieniu i na jego rzecz;
- 3) Załącznik nr 3 – Wniosek o dofinansowanie;
- 4) Załącznik nr 4 – Regulamin Konkursu aktualny na dzień podpisania Umowy;
- 5) Załącznik nr 5 – Klauzula informacyjna;
- 6) Załącznik nr 6 – Umowa Konsorcjum;
- 7) Załącznik nr 7 – Wzór oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 ust. 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego składanego przez Lidera Konsorcjum;
- 8) Załącznik nr 8 – Wzór weksla i deklaracji wekslowej;
- 9) Załącznik nr 9 – Wzór Umowy powierzenia przetwarzania danych eCRF³⁰;
- 10) Załącznik nr 10 – Wzór Formularza danych eCRF³¹.

w imieniu Agencji*

w imieniu Konsorcjum*

.....

.....

*(wskazać osobę upoważnioną do podpisania Umowy wraz z pełnioną funkcją)

³⁰ Jeśli dotyczy.

³¹ Jeśli dotyczy.